

NÉPÜNK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
ORADEA
Strada Iosif Vulcan No. 4
Telefon 440.

ZSIDÓ HETILAP

Főszerkesztő: Wasserstrom Sándor - Leifner Zoltán
Felelős szerkesztő:

ELŐFIZETÉSI ARAK
Belföldön: Hitközségeknek és vállalatoknak 500,
magánosoknak; egész évre 300, félévre 160,
negyedévre 85 lei. Külföldön: 120-80, 45, 25 ck,
180, 95, 50 dinár, 25-15 Pengő, 10-6 Dollár.

A MAI MAKKABEUSOK

Kétezer esztendővel ezelőtt a hős hasmoneusok, Matiszjohu vezetésével fellázdáltak és harcoltak a hellének ellen. Hősi harc volt, a zsidó bátorság és önfeláldozás örökidőkre szóló nagy megnyilatkozása. A zsidó véres-könnyes sokezer éves történelem legszebb lapjai. Ezek voltak a múlt hősei, akiknek visszajáró és kísértő jelke ott imbolyog a kis chanukai gyertyalángok misztikus fényében.

De vajon „történelmi múlt“-e már a zsidó hősiesség és napjaink a nyugodt élet és kiegyensúlyozott földi lét egyenesét mutatja? Sajnos, remegő szívvel kell megállapítsuk ennek ellenkezőjét. Napjainkban olyan lázgörbét mutat a zsidó élet, a világ csaknem minden részében, amelyhez képest a történelmi idők kis harcai úgy viszonylanak, mint az akkori harci fegyverek, a mai kor tökéletes emberpusztító mechanikájához. Akkor kis olajkorsó tette a csodát, ma pedig a világtörténelem színpadán újra a „csodálatos olaj“ játszik főszerepet. Az olaszok elleni „olajszankciók“ tehetik magá a „csodát“, hogy élhetünk-e aránylag békeségben, vagy pedig tűzbeborul a világ ettől a gyűlékony olajtól... De ez csak a világ „többi részére“ vonatkozik. Nekünk zsidóknak olajjal, vagy anélkül: csak a küzdelmet és heroikus önfeláldozást jelent minden nap. Mert mi a szenvedések és megalázások „felkent népe“ vagyunk, immáron évezredek óta és a kis makkabeus sereg, ma már sok-sok millióra rug.

Közép- és Kelet-Európa sokmilliónyi zsidója minden nap újra és újra végigjárja és elszenvedi a makkabeus ősök minden önfeláldozást, azok eredményére való kilátása nélkül. Sziszifuszi küzdelem ez, amelyet minden nap újra kell kezdeni és míg a régi makkabeusok tudták, hogy vagy győzelemmel élnek, vagy meghalnak és ennek rövid napok leforgása alatt kell eldőlni, addig nekünk a győzelemre való kilátás nélkül kell folytatni a harcot és mert meghalni nem könnyű — életre vagyunk ítélve. Életre van ítélve a gyűlölettenger közepén. Életre van ítélve a több mint hárommilliónyi lengyel testvérünk és életre vagyunk ítélve mi valamennyi Európa keletén élő zsidó milliók.

Micsoda „paradicsomi állapot“ volt az, amikor keménykaru zsidó férfiak harcoltak férfiak ellen. Egyenlő erővel és egyenlő fegyverekkel. Azonos kilátásokkal a veszteségre és győzelemre. De most? Napjaink öldöklő harcaiban úgy harcolnak ellenünk Németországban, hogy minden erő a zsidók ellen vonul fel és akármilyen keményöklű is legyen a zsidó, legfeljebb összeszorult marokkal kell néznie, hogy halódik ártatlan gyermeke, mert az „ellenség“ nem ad neki tejet, vaját, vagy akárcsak kenyeret is. Ugyan harmodort egyetlen barbár őse sem tudott kitalálni, a mai modern népeknek ezt

az egyenlőtlen harcot a régi korok emberai sem képzették. Hiszen ez még rosszabb a római arénák oroszlánokkal folytatott véres küzdelmeinél is. Ott néhány ezer ember pár óra alatt tudta, hogy befejeződik a dráma és élül a halálordítás. De napjaink nézői évekre osztják be a közdelem idejét és nem ezekre, hanem milliókra hoznak halálos ítéletet.

A hős makkabeusokra való emlékezés napjaiban úgy érezzük, hogy minden együttérzésünk azoké a ma élő „modern“ makkabeusoké, akik nagyvárosok üzleteiben és műhelyeiben, orvosi rendelőiben és ügyvédi irodáiban szervezetlenül, fegyvertelenül, kiszolgáltatottan kell megvívják heroikus harcukat — a győzelemre való minden esélye nélkül. Csak a „struggle for life“, a küzdelem a létért, adja nekik a hajtóerőt, hogy bírják tovább a megszegyenyítések és sértések, a kenyértelessé levés küzdelmeit.

A mai makkabeusok mi magunk vagyunk. Itt Európában, Konstantinápolytól — Kölnig, végig ezen a szerencsétlen önmagát marcangoló földrészen. A régi csoda

egy olajkorsóba volt sűrítve, ma pedig egész életünk egy csoda, hogy még bírjuk az örökös halálfélelmet, az állandó rettegést, a fejünk felett lebegő Damokles kard suhintását. Minden egyes kis szatócs és minden zsidó egzisztencia, kivétel nélkül a makkabeusok hősiességét revellálja, azok minden hősi póza nélkül. Nincs kezünkben dárda és nem véd bennünket kemény páncél. Roskadi esett kis hősei vagyunk a mának, amely rosszabb, komiszabb és kíméletlenebb velünk szemben, mint a régi hellén ellenség.

Tizenhatmillió hasmoneus küzd a világon és vele szemben a hellén világot embermilliárdja.

Egyenlőtlen küzdelem, amelyből az isteni gondviselés csodája fog kimenteni bennünket. Ahogy megmentett és újra talpraállított bennünket az évezredek küzdelme során mindannyiszor, amikor azt hittük, már, hogy nem következhet már semmi más, csak a vég...

Valahol kell legyen egy kis „olajkorsó“, amely új csodákra fog alkalmat adni és az emberiesség mécsese, amelyet mi gyújtottunk egykoron, még fennen fog lobogni, mint égő fátkya a bűnös népek lelkiismerete előtt...

Benes lett a csehszlovák köztársaság elnöke

Szardán tartották meg a csehszlovák elnökválasztó nemzetgyűlést. A választás Benes győzelmével végződött.

A leadott 440 szavazatból Benesre 340 jutott, míg ellenjelöltje, Nemež professzor 24 szavazatot kapott. A nemzetgyűlés 76 tagja tartózkodott a szavazástól.

Az elnökválasztó gyűlés eredménye egész

Európában nagy szenzációt keltett. A szavazásról a közelebbi részletek még hiányoznak. Valószínűnek tartják, hogy Benes győzelmét nagyban elősegítette az a körülmény is, miszerint a szudéta németek nem vettek részt a szavazásban.

Csehszlovákia zsidósága megnyugvással értesült az elnökválasztás eredményéről.

A német-lengyel barátság újabb gyümölcse...

50.000 lengyel zsidót utasítanak ki Németországból

Berlin. A német-lengyel barátság terhes következményei nemcsak a lengyelországi zsidó tömegeket érintették tragikusan, hanem mindenekelőtt a Németországban élő lengyel zsidóságot. Az új barátsági szerződés megkötése előtt a Harmadik Birodalomban élő lengyel zsidóságot törvényes jogok védték és a lengyel követség a legcesekélyebb személyi, vagy anyagi sérelem esetén a legerélyesebben közbelépett. A német-lengyel kereskedelmi szerződés megújításakor azonban az erre vonatkozó „lauzulákat“ mellőzték és most rászakadt a hitleri könyörtelenség a Németországban élő lengyel zsidóságra is.

Előbb a gazdasági jogoktól fosztották meg a lengyel zsidókat Németországban, az utóbbi napokban azonban megkezdődött tömeges ki-

utasításuk az országból. A hatóságok nincsenek tekintettel az egyesek kivételes helyzetére és a legtöbb esetben mindössze három napos határidőt adnak az ország elhagyására. Az elmúlt napokban többszáz lengyel illetőségű zsidó család kellett, hogy elhagyja Németország területét. Tekintettel arra, hogy a kiutasítások folytatódnak és egyre nagyobb méreteket öltenek, a Németországban élő lengyel zsidók körében, akiknek száma 50 ezerre tehető, pánikszerű hangulat lett urra.

A kiutasítottak helyzete rendkívül súlyos. Nincs idejük üzleteiket likvidálni, künnlevőségeiket behajtani. Tökét sem vihetnek ki magukkal. Egyetlen reményük, hogy a zsidó képviselők szót emelnek majd ügyükben a lengyel sejmbe.

Románia zsidósága -- a főváros lombikjában

Mint egy lombikban, a sokféle vegyszer addig fő, amíg az lesz belőle, amit a vegyész akar, úgy forr, fő a román főváros különféle zsidósága, amíg a küzdelmek, a közös célok egyé nem fogják olvasztani azt a sokféle mentalitást, amelyet magukkal hoztak a multból és régi otthonukból.

A bucaresti zsidóság autochton része kétféle zsidóból áll. Az egyik: **benszüllött, igazi „román zsidó“**, aki a háboru előtt vándorolt oda, s átélte a jogtalanság korszakát, viszont mindég jó zsidó szive volt, dolgozott és adott zsidó célokra. Ha szegény maradt, akkor gettó zsidónak érezte magát, ha meggazdagodott, akkor meg a világszerte ismert „asszimiláns“ tipust játszotta meg. A bucaresti zsidóság másik része a szefárd zsidó volt, akiknek nagyrésze ahoz a nagy családhoz tartozik amelyik a spanyol inkvizíció után szerteszéledt az egész világon. Ezek azok, akiknek utódai élnek Szalonikiben és Belgrádban, Kisásziában és az amsterdami gettóban. Ezek is kiegészítő részei voltak az ugynevezett háboru előtti bucaresti zsidóságnak.

Mi van viszont most? A **megnagyobbodott ország területeiről özönlenni kezdett az „uj“ zsidóság**. Jött Bukovina, amelyik addig Lemberg és Bécs felé gravitált, hiszen „osztrák“ terület volt. Jött a kisenevi zsidó, a maga évszázados szláv-zsidó bánatával, a rémes 1905-ös pogrom terhes emlékével, a cári uralom nyomasztó légköréből. Jött végül az erdélyi zsidó élénk szellemével, egészen elütó mentalitásával, aki ötven esztendeje a teljes emancipáció légkörében élt és bizonyos asszimi lálódott szellemet hozott magával, de vitt azonkívül intelligenciát, korrektséget, vallási érzést...

És a rohamos léptekben fejlődő, egészen nagyvonalu fejlődésen átmenő Bucaresti, mint a vegyész lombikja, kezdte ezt a sokféle zsidót „összerázni“. Mindnek van értéke, mindnek van hibája. Nagy értékek, csak ki kell csiholni belőlük. A régi „benszüllött“ zsidó például nem vallásos, annak erdélyi értelmezésében. Nem ad sokat a formákra. Szombatra, meg a többi fontos és létező törvényekre.

Ellenben páratlan zsidó szive van. Ugy tud adakozni, úgy tud áldozni, mint talán egyetlen zsidója sem a földön. Egész szivét hozza áldozatul és kinyitja zsebét is, ha kell. És mert — sajnos — sokszor kell, hát mindég ad, könnyen, vidáman, bőkezűen. Az összetartozás érzése is ki van erősen fejlődve benne. Zsidónak tartja és érzi magát, utolsó porcikájáig. Az erdélyi zsidó viszont megtanulta ezt a bőkezűséget, megtanulta zsidó szivét kiárn-i, megtanulta „nem asszimilánsan“ gondolkozni, de viszont megtanítja az okiráltságbeli zsidót arra, hogy nem elég leadni az obulusokat, hanem elég a nyitott sziv, hanem a zsidó vallás törvényei is lényegesek és nem elhanyagolhatók. Kell a zsidó szombat, kell a kóser vágatás,

Emlékszel-e

MILYEN RÉGEN
VISELEM EZT A
PALMA KAUCSUK
SARKOT ÉSOKMA
TARTÓSTALPAT?
MEG MINDIG
OLYAN MINT AZ ÚJ

kell a Talmud Tóra, kell a rituális fürdő, kell minden, amit bölcseink előírtak.

És most, ebben a pillanatban, amikor bizonyos lehangoltság észlelhető a folyton erősödő antiszemita hullámmal szemben, amikor a Goga—Cuza—Vaida koalíció, meg az ügyvédkamarai választás kissé sötétre állítja be zsidó szempontból a horizontot, akkor is a bucaresti zsidóság folyton azon munkálkodik, hogy továbbra is építse a maga erős védelmi vonalát. A sokféle rétegeződésű zsidó, a sokféle mentalitású zsidó egy véleményen van abban: hogy ha **ittés éri a zsidóságot, akkor a dusgazdag milliárdos zsidót épen úgy ütük, mint a szegény házalót**. Sőt már izelitőt is kaptak belőle. Először ütötték a gazdag fiskálist, azután a melékucpai ócskapiac kisexisztenciáit. A bucaresti zsidóság érzi, hogy közös célok vannak. A bucaresti zsidóság évtizedek mulva külön értéket fog képviselni világrelációban is. Ahogy érték a londoni, varsói, bécsi, vagy budapesti zsidó. Külön sajátos értéket. Mert most is nagy érték, de még nem kiforrott, még nem megállapodott, még nem eléggé multban gyökerező zsidóság. Még nincs elég „bucaresti tradíciója“, még túl „összefutott“, még nem típus. De a leg jobb uton halad és kétségtelen, hogy az élesztőt, a kovászt, a fő mozgató erőt: az erdélyi zsidó képviseli. Az erdélyi zsidó, aki új szint és bizonyos tekintetben új mentalitást is jelentett Bucaresti zsidóságának

Ez a legutóbbi husz évben odavándorolt

Izom- és idegfájdalmak, főtájás

esetén és hűléses megbetegedéseknél fényesen bevált a **Togal-tabletta**. A Togal helyreállítja egészségét. Teljesen ártalmatlan! Minden gyógyszer-tárban és drogériában. **Lei 52.— és Lei 130.—** Svájci készítmény!

A romániai zsidóság képviselőjében

Királyi kihallgatásra készül a Zsidó Párt és az UER

Bucaresti. A királyi kabineirodához közös kérés ment a Zsidó Párt és az Uniunea Evreilor Roman elnöksége részéről, amelyben azt kéri, hogy engedje meg Őfelsége, hogy személyesen jelenhessenek meg előtte és jelentést tehessenek a zsidóság jelenlegi helyzetére vonatkozólag.

A két nagy zsidó szervezet megalapodott abban, hogy fontos és a zsidó összességet érdeklő ügyekben mindenkor együttesen jár el, akár létrejön a keretek összekapcsolása, akár nem. A delegáció vezetői J. Niemerover főrabbi, V. Filderman és dr Fischer Tivadar lesznek.

Illetékes helyről nyert értesüléseink szerint a Zsidó Párt és az UER közötti végleges megállapodásnak sok nehézsége merült fel. Az UER azt kívánja, hogy a Zsidó Párt függessze fel önálló tevékenységét és egy közös elnök vezetésével jelenjék meg a zsidóság a politikai arénában, a zsidó érdekek védelmében. Ennek a szervezetnek viszont nem Niemerover főrabbi, hanem Filderman óhajtott vezetője, illetve elnöke lenni, ami sok nehézséget involvál magába.

A Zsidó Párt viszont dualisztikus alapon akarja az ügyeket vezetni, és pedig olyképen, hogy háromtagu elnökség intézze az ügyeket, Niemerover grandrabbi elnökletével.

A nehézségeket tetézi az is, hogy dr Misu Weisman és dr Singer, a Zsidó Párt okiráltságbeli vezetői Palesztinába készülnek letelepedni. Dr Mayer Ebner fáradt már és gondolai vannak

zsidóság most futja ki formáját. Most érik s élel. Most foglalja el a pozíciókat, azonban — amint a legutóbbi események mutatják — nem hagyják őket tovább. Pedig sokat tudnak adni a zsidók és ayujtani minden országnak, ahol élni, dolgozni és alkotni hagyják őket.

Forr a lombik, siteregnek az események is, egy nagy zsidó tömeg lótfut, liheg és dolgozik egy fejlődő nagyszerű fővárosban és ha nem akadályozzák meg munkájában kívülről jött események, akkor ez a zsidóság sokat, nagyot és maradandót fog még alkotni általános zsidó szempontból. De sokat fog jelenteni az egy milliányi romániai zsidóságnak is. Ez a zsidóság hivatott is arra, hogy vezetője legyen az egész ország zsidó közvéleményének, már helyzeti energiájánál fogva is, de vagyoni viszonyai és beállitottsága is predestinálják erre a polara. Még forrni, érni és fejlődni kell neki, de előreveti értékeit már a bucaresti zsidóság.

A transylván zsidó szellem bevonult oda és bizonyos, hogy négyezer családjával sokat és maradandót fog együtt alkotni a többi bucaresti benszüllött és odavándorolt zsidósággal együtt.

(W.)

Viszont az UER elnöke W. Filderman Páris felé gravitál és oda akar költözni.

A Zs. N. Sz. timisoarai nagyinté- zobizottsági ülésén újra felvetik a névváltozás kérdését

Megbízható helyről nyert értesüléseink szerint a timisoarai NIB ülésén, amelyet december 25. és 26-án tartanak meg, felvetődik újra a névváltoztatás kérdése. Ernes Ernő elnök „Országos Cionista Szervezet“ nevet akarja elfogadtatni.

Az ország zsidó közvéleményében nem talál megértésre ez a terv, amelyet különben a targu-muresi szövetségi konferencia le is szavazott már, mert a Zsidó Nemzeti Szövetség kifejezése sokkal inkább megfelel a romániai zsidóság adott helyzetének. A zsidóság mai beállitottsága nem találhatja meg elgondolásainak teljes kifejlését egy kimondottan cionista szervezetben. Sőt, csakis a Zsidó Nemzeti Szövetség tudja mai keretei között a különböző cionista frakciókat egyesíteni.

Viszont a Zsidó Nemzeti Szövetség kizárólag cionista problémákkal foglalkozzék, a Zsidó Párt pedig csakis a zsidóság belpolitikai helyzetével. A mi itteni helyzetünk megvitatása van olyan fontos, hogy az nem lehet alárendelt szerepü a timisoarai tanácskozásokon. Minden egyes kérdés sok időt és sok körülményt igényel, ezért egy kissé tulbalmozottnak látjuk a timisoarai napokat.

Nagy selyemvásár!

1 mtr. Crepe de Chine — 65.— lei || 1 mtr. Crepe satin — 129.— lei
 1 mtr. selyem marocaine — 1.9.— lei || 1 mtr. divat selyem cloque — 149.— lei
 Divatujdonságok olcsó szabott árakban. Engross eladás kizárva.

MARKOVITS nődivatáruházában, **P. Regina Maria**

Addig szervezkedjünk

MIG NEM KÉSŐ!...

Közhellyel kell kezdenünk: más kárán tanul az okos. Nos hát, mi, romániai zsidók tanuljunk a többi zsidók kárán. Vegyük például a német zsidókat, akik évtizedeken át nem tudtak egységfrontot alkotni és a naumanisták, az asszimiláció bajnokai farkasszemet néztek azokkal, akik fennen hirdették Palesztina létjogosultságát és azt, hogy nem okos dolog ráerőszakolni magunkat olyan népekre, akik ezt nem akarják.

Látnunk kell, hogy defenzív állásaink tartásához okvetlenül szükséges az, hogy ne legyen kifelé széthúzó érdekelletét közöttünk, mert csak úgy tudjuk magunkat a sok támadással szemben megvédeni. Ne legyen közöttünk éles személyi ellentét, ne legyen közöttünk kifelé még metódusbeli különbözőség sem, mert minél jobban összetartunk, annál biztosabb, hogy elleneink nem tudják a közöttünk levő ellentéteket a maguk számára ki és felhasználni.

MI AZ ITTENI TEENDŐ

Néhány nap mulva országos értekezletre gyűl össze a Zsidó Párt erdélyi vezérkara Timisoaran. Minden egyes zsidópárti vezetőnek, de közkatonának is, abban a tudatban kell résztvenni ezen az értekezleten, hogy a zsidóság ha összetart, ha minden fenntartás nélkül egységes zászló alá tömörül, akkor sokkal könnyebben elviselheti azokat a kívülről jövő támadásokat, amelyeknek nap mint nap ki van téve. Okulni kell a német példán. Ott csak akkor eszméltek rá a zsidók az összetartás eminens fontosságára, amikor már veszve volt minden.

Elv kell legyen minden egyes zsidó vezető és minden zsidó polgár előtt, hogy ne csak akkor boruljanak egymás vállára mint „testvér” amikor már ég a ház. Riadt báránnyok módjára ne csak akkor tömörüljenek félénken és ijedten, amikor már tumbol a zivatar, vagy amikor a ragadozó módjára a karám körül ólálkodik a közös ellenség: hanem most amikor van

még idő megtárgyalni és alaposan megvitatni a védekezés mikéntjét.

A Zsidó Pártnak már van multja az ország zsidóságának történetében. Nem is dicsőtelen multja. Sőt, sok szép eredményt tud felmutatni, bár az utóbbi években mintha erősen lankadt volna addigi vitalitása. De most új erőre kell kapjon. Ezt nem egyes vezetőknek kell követni, hanem a kor szavának, amelyik komor mementóként int felénk és azt mondják: fogjatok össze zsidók, mert az összefogás nyújtja az egyetlen reményt arra, hogy valamiképpen is megálljunk abban az ellenséges atmoszférában, amely körülvesz bennünket.

A Zsidó Pártnak nem kell új programot adni s nem szükséges új nélkülözéseket hangoztatni. A Zsidó Pártnak csak szervezni kell az erőket az egész országban. Csak azt kell szem előtt tartania, hogy a kapuk előtt a veszély s a lehetőségeket kell latolgatni, amelyek biztosítják a szervezkedésben levő erők teljes kihasználását. A Zsidó Párt az utóbbi időben tárgyalásokat folytatott az Uniunea Evreilor Roman vezetőivel. Már eddig is találtak bizonyos alapot az együttműködésre, hiszen Tatarescu miniszterelnöknél legutóbb közösen jártak el, de ez még nem elég. Illetőleg ez csak a kezdet-kezdetén lehet. Mondhatni, hogy egy „próba” volt, amelyik bevált. Feltétlenül imponáló volt az ország miniszterelnöke előtt is, amikor a zsidóság egységesen lépett fel. De ez nem ad-hoc kell legyen, hanem intézményesítve.

Ugy érezzük, hogy végeredményben nyitott kapukat döngtetünk. Hát kell ezt még ma józan zsidók előtt részletesen magyarázni, hogy mit jelent az összetartás? Ugy hisszük, fölösleges. Ma már mindenki tudja, hogy a zsidóság ügye végleges megoldást seholy soha nem jelent. Sem a megértő toleranciával, sem pedig az ádáz üldözéssel. Ellenben harcot, állandó guerilla harcot jelent, állandó védekezést a támadások ellen. És egy ilyen harcban nekünk nincs és nem is lehet „fegyverünk” an-

nak hétköznapi értelmében. Nekünk csak egyetlen védekezésünk van: az összetartás. És Erdély legeldugottabb falvaiban és nagyvárosaiban zsidó lakta uccáiban minden egyes zsidónak tudni kell, hogy csak a szervezkedésünk nyújthat még védelmet a sok támadással szemben, amely bennünket érhet. De nem csak a Zsidó Párt névtelen tizezeinek kell egységesen falanként ott állani a zsidó élet első vonalában, hanem főleg azoknak, akik a szervezés hálálán feladatát magukra vállalták. Azok zsidó vezérférfiak, akik a timisoarai gyűlést összehívták.

Nem irigylésreméltó a feladatuk. Mert nagy és felelősségteljes munkát kell végezniük. Egyrészt vállalták magukra azt a történelmi feladatot, hogy megszervezik a romániai zsidóságot, egy közös cél érdekében, másrészt, mert első vonalban állanak, minden tekintetben vállalni kell az ezzel járó veszélyeket és a küldetésnek rájuk parancsolta nehézségeit.

A MUNKA KEZDETÉN VAGYUNK

Hiába van a párt mögött eredményes munka. Hiába tud már a multból felmutatni sikereket. Most mindent előről kell kezdeni. Mert ma már épen a többi országok zsidóságának példáján okulva, a romániai zsidóság sokkal inkább tudatában kell legyen annak, hogy mit jelent a szervezkedés. És nem néhány ember „szereplési vágya” viszi egy ilyen szervezet ügyét előre, hanem az a eblső szükségesség, s annak idejekorán való felismerése, hogy enélkül, mint riadt nyáj tekinthet az egymilliónyi zsidóság a nem nagyon rózsásnak mondható jövő eseményei elébe.

A timisoarai ülésen megvitatás alá kerülnek majd a zsidóság valamennyi problémái. Alapos tanulmányokban fogják méltatni a feladatokat és bizonyára megtalálják majd azokat a gyógyszereket, amelyek rendelkezésre állanak, a mai nehéz időkben.

Háttérnek pedig ott lesz Timisoaran a Zsidó Nemzeti Szövetség régi kipróbált kombatáns serege. Azok a férfiak, akik legelőször látták és érezték meg az új idők szelét. Akik akkor hirdették már a zsidó ut sajátosságait, amikor még a legtöbben a sötétben tapogatóztak és azt hitték, hogy a zsidó öntudat útja a zsákutcába vezető ösvénye a zsidóságnak.

Ma már mindenki tudja itt is, akárcsak Berlinben, vagy Varsóban is, hogy az igazi vateszek, az idők méhében szunnyadó megpróbáltatások megérző és augurjai, épen azok voltak, akiket cionisták néven ismert meg a világ. Ma már tudja minden egyes zsidó, hogy

NEKÜNK CSAK
KATZ-FÉLE
 SZÖVET KELL
 MÁSUTT MÉG INGYEN
 SEM FOGADJUK EL!

STR. AVRAM JANCU 1.

ők az igazi útmutatók, akik legelőször hangoztatták a zsidó beolvadási folyamat hiábavalóságát, akik először hirdették, hogy kell legyen egy talpalatnyi hely a világon, ahol szabadon élhet a zsidóság egyrésze és ahova mint az „oré miklot“-ba menekülhet a veszély idején.

Ezek az erdélyi „Látnokok“, a zsidó harok legaktívabb és legkombattánsabb pionirjai mintegy háttérét és megfelelő korlátját adják a Zsidó Párt tanácskozásainak. Nem összefüggő szervek ezek, mások a célok és bizonyos vonatkozásban mások az emberek is. Lehet valaki zsidópárti lelkes ember, de ez még nem jelenti teljes vállalását a cionista ideológiának.

A timisoarai napok fontosak és előre meg kell szabják az erdélyi, de közvetve az egész ország zsidóságának irányát, amelyen haladni kell, ha nem akarja, hogy eltávozzék, ha nem akarja, hogy mint védtelen nyáj álljon itt a sok éhes ordas között, akik pártokba szervezettekbe tömörülve, minden igyekezetükkel azon mesterkednek, hogy megnehezítsék a zsidóság amugy is nehéz életét.

Üdvözljük és sok szerencsét kívánunk a tanácskozásokhoz s adjon elég erőt az azon résztvevőknek, hogy megvalósítsák mindazokat a célkitűzéseket, amelyek egy jobb zsidó jövőt hivatottak a mai nehéz időkben kiharcolni a zsidóság javára.

A teljes érdektelenség jegyében folyt le az oradeai hitközség képviselőtestületének választása

Évekkel ezelőtt a hitközségi választásokat lázas izgalom előzte meg. Már hetekkel előbb röpcédula íboru indult meg, sajtópolémia folyt, kortesbeszédék hangzottak el és a választás napján mint megbolygatott méhkas nézett ki a nagytemplom környéke, ahol a választási aktus lefolyt. Emlékezetes az a választás, amikor mintegy ezerkétszáz szavazó választotta meg az első „cionista“ vezetőséget, de még a három év előtti választáson is 800 zsidó járult az urna elé.

A mostani választás a teljes érdektelenség jegyében folyt le. De ez természetes is, mert nem volt egyetlen ellenzéki megnyilatkozás sem. Nem voltak népgyűlések, nem volt röpcédulaharc, nem volt ellenzék. A zsidó hitközség 4—5000 családfőt számlál, szavazati joggal természetesen kevesebben bírnak, de a 303 szavazat azt bizonyítja, hogy az oradeai orth. zsidó tömegek teljesen eltávolodtak és kiábrándultak a hitközségi politikából és az őrökből nem szívügyük, mint volt régen. Annyi zaj és lármára volt az utóbbi években, hogy feléje sem szeretnek menni annak a helynek, ahol egykor a széles nyilvánosság érdeklődése mellett alakult a zsidó hitközségi politika. Így történt meg az is, hogy ellenzéki listát nem állítottak fel és így minden további nélkül az a lista ment keresztül, amelyet a hivatalos körök állítottak össze.

Közismert dolog, hogy csak ott van létkető élet, ahol harc is van. A zsidó mentalitásnak az jobban megfelel, ha viták vannak és „pártok“ küzdenek parlamentáris formák között. A teljes érdektelenség egy kissé szokatlan és szomorú. 303 szavazat igen kevés érdeklődés azírán, hogy kik fogják vezetni az oradeai orth. hitközséget a legközelebbi három évben. Az érvényességhez ugyan elég, de a felkesedéshez édeskevés.

— Külföldi utamról a legújabb füző modellekkel hazaérkeztem, a divathölgyközönség rendelkezésére állok, Julietta füzőszalon, Kesztenbaum Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 16.

— Barmicvoh. A sannicolaul-marci főrabbi dr. Feldmann Sámuel Victor fia december 21-én tartja barmicvoh ünnepélyét. Az illusztris főrabbit és nejét, valamint a felnőtt zsidó köteleseinek korát elért fiát ezalkalommal sokan keresték fel üdvözlésükkel.

Ingyenes könyvakció!

Ingyenes könyvakció!

A „NÉPÜNK“ nagy könyvajándékozási akciója előfizetői számára

Lapunk minden igyekezetével azon van, hogy előfizetőit minden tekintetben kielégítse. Hetenkint 12 oldalon a világ zsidó eseményeiről adunk bőszeges tájékoztatót és harcolunk a mindjobban terjedő antiszemitizmus ellen. A „Népünk“ azonban nem áll meg csak a hírek és események közlésénél és kommentálásánál, tudja jól, hogy az intellektuális zsidóság mélyebben is érdeklődik a zsidó problémák iránt és tudományos, valamint széprodalmi szempontból is ismerni akarja sorsát, múltját és jövőjét. Csak ezek ismeretében lehetünk felvértezve arra az ellenállásra, amelyre minden egyes zsidónak szüksége van, a mai zűrzavaros világban. Ennek tudatában elhatároztuk, hogy

ingyenen könyvajándékozási akciót szervezünk meg.

Minden egyes előfizetőnk, aki hátralékát mai napig rendezi és egy évre előre fizet, vagy mostantól egy évre előre kifizeti az előfizetését,

teljesen ingyen 5 kötet könyvet kap tőlünk ajándékba

Az öt kötet a következő:

MARTIN BUBER: Zsidóság és emberiség
ACHAD HAAM: Nietzscheánizmus és zsidóság
MAX BRUD: Zsidóság és kereszténység viszonya
SILBERMANN J.: Zsidó kultúra és modern világnézet
LEITNER ZOLIAN: Szemelvények a Talmudból

Könyvakciónkban minden egyes előfizetőnk résztvehet, aki vagy pénzbeszedőnkkel, vagy postautalványon beküldi hátralékát, vagy egy évre előre kifizeti a lap előfizetési árát. Mindazok az új előfizetők is részesülhetnek ebben a kedvezményben, akik egy évre kifizetik a lap árát.

Ingyenes könyvakció!

Ingyenes könyvakció!

Zsidóellenes bojkott a csehszlovák köztársaság némellakta helyiségeiben

A „Prager Mittag“ című lap érdekes képet fest hasábjain a köztársaság némellakta vidékeinek hangulatáról. Többek között ezt írja: „A szudéta német kisvárosokban és falvakban az utóbbi időben a nacionalizmus és antiszemitizmus ijesztő méreteket öltött, s sokhelyütt nem néz ki rózsásabban, mint a szomszédos Hitlerországban. A helyzet külső képét jellemzik azok a megnyilatkozások, amelyeket a házak falán, kerítéseken, plakátokon, jelzőtáblákon látni. Egyszerű kampóskeresztből, egészen addig az ünnepélyes vallomásig, hogy mely szerint: „Hitlerrel a halálba is!“ És itt is láthatók azok a zsidóellenes megnyilatkozások, amelyek abban kulminálnak, hogy: Ne vásároljatok zsidókrál! — Pusztuljon Judal és a stereotyp: „A zsidók a mi szerencsétlenségünk!“

Rosszabb és kihátsáiban még borzasztóbb az a körülmény, hogy a szudéta németek hitleristái teljesen átvesszik a németországi „hideg-bojkott“ metódusait. Egyformán dolgoznak a csehek és a zsidók ellen. A régi törzsvetők is lemaradoznak és a zsidó kereskedők már nem is csodálkoznak, ha régi vevőiktől azt hallják, hogy azért kerülnek az üzleteiket, mert nem tehetik ki magukat a „néptársak“ megvetésének. A zsidó kereskedők üzleteinek közvetlen közelében konkurens árja üzletek nyílnak, kizárólag azzal a céllal, hogy elvegyék a zsidók vevőit és céljukat el is érik. Némely helyen társadalmi bojkottot is hirdetnek, kerülnek a zsidókkal való magán érintkezést. Az iskolákban is érezhető ez a szellem. A zsidó gyermekekkel tanítók és tanulók egyformán éreztetik, hogy nem „tisztafajú“-ak. Vannak olyan helyek is, ahol már zsidóknak és cseheknek nem akarnak eladni sem, ugyannyira, hogy az élelmiszerek beszerzése végett a zsidók a szomszéd városba kell utazzanak.

Henlein, aki vezére a csehországi hitleristáknak elhárít magától minden felelősséget. A megnyilatkozó ellenszenvre hallgatással válaszolnak, de nem kétséges, hogy az egész mozgalom tőlük indul ki. Ujságjaik hirdetései rovatát is elzárják a cseh és zsidó cégek elől. Bár vannak lapok, amelyek szívesen fogadnának el zsidó pénzt. De nem hagyják őket.

Akiknek neveiből nem látszik azonnal a nem-árja származás, felvesznek hirdetéseket. Viszont ezekről a zsidó közönségnek van meg a kellő és lesújtó véleménye.

Ez a szomorú helyzet, a szudéta németellakta országrészben a demokratikus csehszlovák köztársaság területén. Remédhető, hogy Hodzsa Milán miniszterelnök és a többi demokratikusan beállított államférfi véget fog vetni ennek a felburjánzó abuzusnak.

AZ ÚJ DURA-REX ELEMEL IGEN JÓL BEVALTAK.

Mint értesülünk, egy szakmabeli kereskedőknek mint a fogyasztóknak is alkalmuk volt már a DURA-REX anód- és zseblámpaelemeket a gyakorlatban is kipróbálni és az eddigi általános vélemény szerint a DURA-REX elemek teljesítőképessége minden várakozást felülmúl.

Közlük velünk, hogy kiválóságuk nemcsak a korlátlan raktárképességben rejlik, hanem felülmúlhatatlan regenerálóképességükben is nyilvánul. Tájékozva vagyunk arról, hogy a DURA-REX szalmiák- és savmentes elemeket a fogyasztóközönség mindenütt örömmel fogadta és dacára a valamivel magasabb áraknak, szívesen vásárolja.

Mindezek után azon vélemény alakult ki, hogy ezen minőségben utólérhetetlen Dura-Rex elemek a fogyasztóknak kényelmet és lényeges pénzbeli megtakarítást jelentenek.

HETI GLOSSZÁK

Goga és Vaida a zsidó vállalatok igazgatóságaiban

Megírták a bucaresti lapok és közölték az erdélyi újságok is, hogy míg egyrészt nagyhangon azt ígérgetik Goga Octavian és Vaida Voievod Sándor, hogy egy percig sem maradnak zsidó vállalatok igazgatóságaiban, addig a valóságban az a helyzet, hogy mindegyikben benne maradtak, sőt ha lehet még szaporítják is ezeket a nem sovány statumokat.

A magunk részéről csak csodálkozunk azon — hogy ezen a fenti tényen még csodálkoznak az emberek. Hát miért csodálkoznak? Miért? Hát nem veszik észre, hogy „Berlintől—Bagdadig“ a zsidóság egyetlen büne, hogy nem élhetetlen. Hát nem veszik észre, hogy micsoda ádáz dühvel és „birniakarással“ veti rá magát a „jó“ német rohamosztágos a zsidó vállalatokra és üzletekre? A zsidók pénze az mindig kellett. De nem azért, illetőleg nem csak azért, mert a zsidó a pénz hanem, hogy úgy mondjuk — kell a pénz, a pénzért magáért. De mert a keresztshadjáratok óta és még azelőtt is, vissza a bibliai időkig, mindég irigyelték egyes zsidók jólétét és mert az emberek rablási szándéka minden kétségen felül áll, ez az animozitás a zsidóság ellen — érthető. A zsidóknak, épen az elnyomás folytán és az életlehetőségek szűk korlátok közé szorítása által mindég leleményesnek kellett lenniük új kenyérkereseti lehetőségek kifundálásában. Míg a nemzsidó és minden országban a többségi néphez tartozók elhelyezkedhettek az állami apparátusban és biztos állásokat szereztek, addig a zsidók mindég azon kellett törjék fejüket, hogy vajjon gyártnak-e, vagy árusítanak-e ebben, vagy abban az országban ilyen vagy amolyan iparcikket. Ha nem? Akkor gyerünk és millió raffiniával élelmességgel, szorgalommal, kitartással, esze rényességgel, megkezdik gyártani a cikket. És esetleg tönkremegy bele. Jön egy újabb tulajdonos. Az megint próbálja. Addig, amíg sikerül. De ha nem, új „katona“ áll a sorba. Amikor azután a gyermekbetegségeken túl van, amikor már növekszik a vállalat, akkor részvénytársaság lesz. Ebben aztán már másoknak is kell részesedni. Ha olyan nagy lett már egy vállalat, hogy „kinőtt“ az észrevehetően teretéből, akkor bevásárolták X, vagy Y, volt, vagy leendő minisztert. Így van ez mindenfelé a világon. De nem azért, ahogy rossz-

hiszeműen állítják, hogy egy „diszgoj“ is legyen benne, hanem azért, mert a zsidó ha keres, azt akarja, hogy a nemzsidó is részesedjék a haszonból. Hogy ezzel automatice bizonyos jóindulatot is szerez magának? Ez természetes is. De kérjük, miért legyen rosszindulat — mondjuk Gogában, vagy Vaidában, amikor egy ugynevezett „zsidó“ vállalat igazgatóságában ülnek? Kérjük, miért? Ha az a vállalat petroleumot hoz a föld színére és exportjával milliányi nemes valutát hoz az országba. Vagy ha egy vagongyár nagyszéű mozdonyokat és vasúti kocsikat készít, amiért különben milliókat kellene fizetni külföldnek? Azért, mert egy zsidónak az ötlete volt annak megvalósítása? Hát nem kétezer munkás dolgozik ebben a gyárban? Vagy egy bank, amelyik az ország szolgálatába állítja tőkét? Soroljuk fel itt a

végtelenségig? Hát bün-e dolgozni? Vagy egy zsidónak azt is büniül róják fel? Nem beszélünk arról, ha illegális kenyérkeresetre veti magát és ezt a törvény szigorával üldözik. A törvény — törvény. De miért ne részesedjék egy Goga, vagy Vaida, egy zsidó zsenialitás által kitermelt termelő vállalkozásban? Mi nem helyeselnék Petre Andrei nemzeti pártjárti képviselő interpellációját a parlamentben, amikor szemrehányást tesz ezeknek a politikusoknak, hogy miért maradnak benne az általuk sokat ócsárolt vállalkozásokban. Mi azt hirdetjük, hogy maradjanak csak benne, ellenben „ne gyűlöljék kelleténél jobban a zsidókat“. Egy ország közgazdasága, exportja, importja, pénzügye, nemzetközi helyzete, nincs rétegződve, zsidó, román, magyar, vagy más fajtaakra. Egy ország gazdasági helyzete

Standard

RADIO

SUPER 36

5+1 CSŐVEL

19-2000 M.

TAVKAPCSOLO

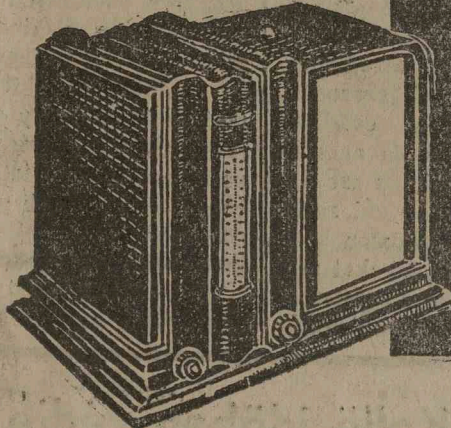
FINOMBEÁLLÍTÁS

AZ ÖSSZE

MŰSZAKI UJÍTÁSOK

FIGYELEMBEVETÉVEL

SZERKESZTVE

SUPER 36 A MŰERTÖK KÉSZÜLÉKE!

Kapható: „MUSICA“ B-dul Regele Ferdinand 9.
„LEONARDO“ Str. Avram Iancu 1.

L. Perez

AZ EMBER

Miután most chanuka van, elbeszéltem nektek, mint menekült meg a chanukalámpa révén egy ember, aki — ne rólatok legyen szó — elszegényedett.

És azt hiszitek, hogy talán egy aranylámpa, vagy egy ezüzlámpa révén? Nem, csak azért is csupán egy sárgarézlámpáról van szó, amely azon felül még el is volt törve. Egy ősidőből származott régi örökség. Görbe, elhajlott és egyik csöve letört...

Azelőtt szegény ember volt az illető.

Majd hirtelen meggazdagodott.

Hogyan? Az tulajdonkép nem is tartozik a tárgyhoz.

Mondják, hogy egyszer egy katona egy vasrudat kínált neki megvételre. Aron alul vette meg a rudat. És mikor haza hozta és kettészelt, kiderült, hogy aranyból való volt.

A katona bizonyára egy bankból lopta el.

De ha egy zsidó meggazdagodik, akkor feje tetejére állítja a házat. Új, modern ruhákat vásárol, valóságos németé alakul át, felesége pedig francia divat szerint ruházkodik és leveti a parókat. Két fiát nyomban kivette a

chédereből és a gimnáziumba adta őket. Egész berendezését kicserélte... Egy könyvszekrény állott ott: kinek van szüksége ezek után a szent könyvekre? Tehát odaajándékozta őket az imaháznak. A régi szekrényt szétfűrészelteti és forgácsokat készített belőle a konyha számára... Helyébe egy hatalmas tükör kerül. Az asszony hirtelen belészeretett önmagába és teljes alakját látni kívánja a tükörben. Hivatnak egy ócskást: eladják neki majdnem ingyen az egész régi butorzatot és helyette tizenegyedik Lajos korabelit szereznek be: kicsiny, kipárnázott butorokat görbe, aranyozott lábakkal. Kerekeken állanak — borzasztóan élvezetes! — De fél az ember ráülni.

Volt valami kevés ezüstjök: eszrogtartó kosárka, fűszertartó — egy részét eladták beolvasztásra és a többi szegény rokonoknak ajándékozták nászajándékba. Helyettük üveget és kristályt vettek... Virágcserepeket, vázákat, csupa modern dolgot.

De a szerencse megfordult és a kenyér egy napon vajas oldalával esett le a földre. Most már, nem küldhettek pénzt a fiuknak akik külföldön tanultak... Nagynehezen sikerült a váltólejáratot meghosszabbítani... Többé senki sem adott nekik szívességi kölcsönöket...

És napról-napra rosszabbul megy. Már keresni kell valamit, amit elzalogosíthatnának. Tizenegyedik Lajos már régen darabokra ment szét... Az üveg és kristály szét tört... Csak néhány összeragasztott edényük maradt meg...

Már nagyon szűkös viszonyok között éltek...

És ha valaki szegényesen él, ismét eszébe jut a zsidósága...

Az asszony néha kölcsön kér a szomszéd-asszonytól egy „Ceeno-üreenot“ és olvasgatja. Salamon ur ismét visszavedlik Slajme-Zálmenné és néha taleszben és tefilemben imádkozik. És mikor eljön a chanuka, ismét kedvet kapnak arra, hogy gyertyát gyujtsanak...

Valahonnan szereztek gyertyákat. Csak egy hasábfá hiányzik, hogy ráragaszthassák azokat. Igen, de a konyhában egy forgács sem található.

Slajme-Zálmenné visszaemlékszik, hogy valamikor az új berendezkedés idején egy ócska chanukalámpát felhajtott a kályha tetejére.

„Slajme-Zálmenné“, kérleli az asszony „vedd le onnan!“...

Felállítanak egy széket az asztalra és oda-tolják a kályhához, az alkotmány részket és inog, tizenegyedik Lajos nagyokat nyög.

egységes egészet alkot. És végtelenül szomorú és végzetesen kiábrándító, ha a termelést is összeakarják törni, a zárt gazdasági jogtesti életlehetőségeit is csorbitani akarják üres, értelmetlen jelszavakkal. Goga és Vaida csak üljenek benne a zsidó vállalatok igazgatóságai-ba, de ennek logikus következményeképpen ne igyekezzenek megölni a zsidó vállalatokat, kezdeményező képességet és rátermettséget, mert ez hasznára van az egész országnak is. Csak vak és végzetesen elfogult az, aki nem így látja a helyzetet...

A német filmek

Az erdélyi mozgószínházak tulajdonosai tévednek, amikor azt hiszik, hogy mi nem tudjuk, melyek az „árja” filmek. Pontosán tudjuk, hogy melyik készült azzal a szisztémával, amelynek legfőbb elve: egyetlen zsidónak sem szabad szerepelni, de még profitálni sem német filmekből. Jól tudjuk, hogy melyek azok a filmek... de hallgatunk. Pedig a zsidó köz iránt kötelességünk az volna, ha minden héten megírnánk: vigyázzatok zsidók, mert ezek és ezek a filmek „árja” paragrafus alapján készültek és kerüljétek őket. De nem tesszük. Nem pedig azért, mert tudjuk, hogy a filmszínházak tulajdonosai régen lekötött filmeket kapnak most és nem akarjuk existenciájukat tönkretenni azzal, hogy bojkottot hirdessünk. Rábizzuk ezt a zsidó közönség izlésére és belátására.

Viszont: most 1935. decemberében felhívjuk ezen a helyen az erdélyi és más ország-részbeli mozitulajdonosok figyelmét arra, hogy ne kössenek le árja filmeket a jövő szezonra, mert ha megtennék, a legközelebbi évadban semmiféle regárdal nem leszünk és nem is lehetünk az ő üzleti elgondolásaikra. És azt fogjuk tenni, ahogy azt a cernauti és wieni zsidó lapok teszik, amelyek hetenként pontosan közlik, hogy melyek azok a filmek, amelyeket zsidóknak megnézni nem illik. Mi is megtegyük majd, ha nem lesznek elég gondosak az üzletek

lekötésénél. Aminthogy nem írunk eddig arról a timisoarai „jó cionistáról” sem, aki főleg UFA filmeket kötött le és terjeszt az ország zsidósága körében. Nem írunk róla, pedig az UFA a legárjább árja filmvállalat, ahol még irtagja sem maradt zsidónak.

Óvatosságot a legközelebbi szezonban! Addig hallgatunk a filmek bojkottjáról...

Mindössze harminc betört fej...

Titeanu aministrer az ilfovmegei ügyvédi kamarai választásokkal kapcsolatban azt mondotta: „Nem tehetünk... rend fenntartásáért. Intellektuális gyűlése volt, nem állíthatunk be ellenük gépfegyvereket. Nem bántuk, történnék akármi, de holttestek nélkül.”

A „Nationalul Nou” című lap azt a megjegyzést fűzi hozzá, hogy holttestek nem voltak ugyan, de az aministrer szerint is: harminc betört fej.

Harminc betört fej... Honnan származott ez a harminc betört fej? A „Zorile” című lap elmondja, hogy a választás előtti szombaton este a vásárcsarnok környékén levő lebujokban tanyázó csavargók és munkanélküliek értesítést kaptak, hogy másnap reggel legyenek készelelben, mert „egy kis munka” fog akadni és egy kis kereset az igazságügyi palota előtt. A rendőrkormányok, a Junian-lista híveinek sorozatos inzultálásakor felismerték a verekedők között a bucuresti bűnöző alvilág apacsait és zsebmetszőit. Mintegy kétszáz csavargó „dolgozott” az igazságügyi palota előtt.

A főügyész, akit szintén inzultáltak, jelentésében közli, hogy szombatról vasárnapra virradó éjszaka, mintegy ötven szélsőséges szervezethez tartozó fiatalember ott aludt a palotában és ezek voltak azok, akik még azokat sem engedték leszavazni, akiknek sikerült a pogrom kordonon átverekedni magukat.

Harminc betört fej... kétszáz csavargó az igazságügyi palota előtt. Egyetlen zsidó ügyvéd

Ön is védekezzen

a veszedelme-
sen eiterjedő
betegségek ellen a kellemesen i hatosított

Senlaslo

(Szt. László)

fertőtlenítő szappan,

Megóvja fertőzésektől

Vigyázzon, nehogy utáztatokkal szolgálják ki.

sem szavazhatott. Halálos fenyegetések miatt, a zsidókat és liberálisabb érzelmi ügyvédek nem engedték az urnához járulni. Chefner Philip nevű ügyvédet úgy elverték, hogy orra betört és jobb karja két helyen is.

A „Zorile” és a többi bucuresti demokratikus érzelmulapok részletesen közlik az eseményeket és érthetetlennek találják, hogy ennyire fajúlhattak az események. Azt írja többek között: A főváros ügyvédi kamarájának büszkeségei, a volt és bizonyára jövőbeni miniszterek ki voltak téve a huligánok erőszakosságainak. Ilyen körülmények között „győzhetett” Istrate Micescu listája. A megsemmisítésnek meg kell történnie, nemcsak az ügyvédi kar, hanem az ország presztizse érdekében is. Megengedhetetlen dolog, hogy egy olyan előkelő testület, mint az ügyvédi kar, olyan embertelenségeknek legyen kitéve, mint az elmúlt választáson.

Nem írjuk le további részletességgel mindazt, amit a napi lapok már közöltek. Tudja jól az ország közvéleménye, hogy mi is történt a bucurestii igazságügyi palotában. Nem akarunk erős hangokat hallatni, mert az nem opportunus. De nem is kell. Beszélnek a tények önmagukért.

Vérzik a harminc betört fej. Megnyilatkozik az események lényege a főügyész vallomásában és jelentésében. Mindent tud és lát az ország. Harminc intellektuel betört feje kell fájjon azoknak, akik felelősek azért is, hogy a bucurestii apacsvilág terrorlegényei szerepet kaptak az ügyvédi kamarai választásoknál.

Nem glosszáljuk az eseményeket bővebben, mert sikos a papír és gyorsan csuszik rajta a toll. Még el is csuszhat rajta. Ezért csak annyit írunk, hogy az ország megsértett és jogrend iránt érzékkel bíró közvéleménye elégtételt vár az illetékesektől. Reméli, hogy ezt meg is fogja kapni. Annál is inkább, mert ez nem csak a „sértetteknek” érdeke, hanem mindazoknak, akik a nyugalomért és békés fejlődésért felelősek. Micescu módsere beteg és veszélyes, a terrornak meg kell szünni és a jogászok világában — jogrendnek kell lenni.

Kellő időben védje meg a bőrét

Most kezdődik a nedves, hideg időjárás

NIVEA-crém

Nincs más olyan bőrápoló krém, amely Euceritet tartalmaz, ezért pótolhatatlan a Nivea crém.

NIVEA-CRÉME DOBOZBAN
ÉS TUBUSBAN Lei 16.- - 72.-
NIVEA-OLAJ Lei 24.- - 75.-

Slajme-Zálmen életveszéllyel száll fel és leszedi a lámpát.

Nagynehezen megtisztítják a portól és mocsktól és meggyújtják a gyertyákat...

Az első és második estén és így végig a harmadik estén át. De mindig vacsora nélkül térnek nyugvóra. Slajme-Zálmen szomorúan ül az asztalnál, felesége — szemben ül vele és mindketten törlik a fejüket: mihez fogjanak, hogy ne haljanak éhen?

Valaki csönget. Mindketten felugranak és az ajtóhoz sietnek. Egy ismerős fiatalember, egy közvetítő.

— Mi ujság?

A közvetítő alig tudja visszafojtani a nevetést. Egy örült angol jött Varsóba simára borotvált arccal, még az is megeshetik, hogy egy férfiruhába öltözött nőszemély... És minden lehetséges ócskaságot összevására. Künn várakozik a ház előtt.

„Tehát jöjjön-e be, vagy sem? Bizonyára Ön még valamitek részére... Egy ilyen régi háztartásban biztosan akad valami...”

A házaspár egymásra tekint. Miféle régiség van az ő házukban? Közben azonban bejön az angol, untatta a várakozás és az ajtók

nyitva voltak. Belép, leveszi kalapját, meglátja a chanukalámpát, odarohan hozzá, kezébe veszi, a keze reszket, a szeméi ének.

„Nem megmondtam, hogy egészen örült?” mondja az ügynök.

„Mennyit? Mennyit?” kérdi az angol tört németességgel.

Egyszóval eladták neki a chanukalámpát. Ráhagyták, hogy annyit fizessen, amennyit akar.

Az angol és az ügynök eltávoztak. A házaspár egyedül maradt.

„Tényleg örült!” mondja Slajme-Zálmen. „Talán Illés próféta volt?” mondja az aszszony, „hogy megjutalmazzon bennünket a chanukagyertyákért?”

Minden esetre most már volt pénzüik vacsorára, meg reggelire és új ruhára...

És ez a pénz valahogy szerencsét hozott nekik... A szerencse kereke újra megfordult.

Slajme-Zálment ismét Salamon urnak hívják...

És ha valakit utólér a szerencse, ez minden dolgában meglátszik. Egyszerre csak meglegegett hangon levelek jönnek a külföldről fiától. Utat törtek maguknak saját erejükből. Az

egyik Londonban mérnök és ott megnősül. Kéri szüleit, látogassák meg, hogy megismerjék a feleségét...

Odautaznak...

Az első napokban riok mellett ülnek és örvendenek, hogy boldog családi életet él. Az után megtekintik Londont: a házakat, gyárakat, színházat, kiállításokat.

Egyszer a muzeumba is elviszik őket...

Képzeljétek csak el, mennyire meg volt lepve az öreg házaspár, midőn az egyik teremben egy üvegbura alatt viszontlátták a régi chanuka-lámpájukat... Nyomban megismerték az öreg nevető oroszlanokat... a fácskát a rajtaülő madárkakkal... az elhajlott lábakat és a letört csövet.

„Hát ne örüljön meg az ember?” mondja Slajme-Zálmen, akit most már Mister Salamonnak hívnak.

„Tehát mégsem Eliás próféta volt!”, vélte a mistress.

Fiatal menyük előtt szégyelnek hangosan beszélni vagy kérdezősködni.

Elgondolkoznak...

Talán ti is elgondolkoztok?

Zsidó vér

az európai családokban és az egyházi méltóságokban

A faji örület hatalmába kerítette az emberiség egy részét. A zsidó faj, a zsidó vér mérgező hatásáról szónokol és tanít ezer és ezer népszónok. Nem árt, ha közelebb lépünk egy kissé ehhez a kérdéshez és megállapítjuk, hogy hány európai főrendi és főpapi családban buzog zsidó vér.

A spanyol inkvizíció után kezdődött az igazi fajkeveredés Európában.

Az áttérés alkalmával nevet változtattak s a következők nemzedékek már nem gyaníthatják, hogy ki rejtőzik a név alatt. A 14. század végén a híres spanyol zsidó Adret-családból hárman kitértek s mindhárman más nevet vettek fel: Adret Abrahám felvette a Bernardo Lunez nevet, Adret Náthán, Francisko Bentram nevet és Adet Salamonból Ludovicus Guixar lett. Ki sejtené ma, hogy a D'Aquilar, Abudiente, Abravalla, Albagal, Ardít, D'Ázevedo, Battista, De Belcayre, Bueno, Bravo, Belmonte, De la Caballeria, De Caceres, Cardoso, Cavascon, De Castro, Diaz, Ferrarli, Fernandez, Gradis, Lopez, Lobet, Silva, Suasso, Osorio, Taiba, Pinto, Quiro, Ricordo, Mesquito stb. spanyol főnemes családok nevei a 15. század zsidóüldözéseivel kapcsolatos áttérésekkel függnek össze? De a névváltoztatás Középeurópában is együtt járt az áttéréssel s ha egyéb kétségbevonhatatlan történeti adatok nem állnak rendelkezésünkre, úgy a mult alakjainál épp oly kevésbé hámozható ki a névből a zsidó eredetet, mint ahogy lord Peaconsfield neve nem árulná el, hogy a nagy angol államférfi zsidó volt.

Ma tudjuk, hogy Bismarck Ottó vaskancelár nagyatyja anyai ágon, Menken Anasztázus, zsidó származású volt, hogy gróf Tolstoj Leó felesége: Behors Zsófia zsidó volt, s hogy felesége révén Tolstoj legbensőbb barátai közé tartozott Minor Salamon Zalkind (meghalt 1900-ban.)

De bár képtelenek vagyunk minden egyes esetre rámutatni, melyben házasság révén jutott zsidó vér az Európa sorsát intéző főnemcsi

s uralkodó családokba, a következő néhány adat teljes bizonyítékot nyújt arra, hogy joggal szólhatunk a vérkeveredés befolyásáról. Mendoza bibornoknak 1560-ban írt s 1880-ban újra kiadott El Tizon de la nobleza espanola (a spanyol nemesség szégyene) című könyve szerint nemcsak a Braganzai herceg zsidó származású, de még a zsidókat kiűző Katolikus Ferdinánd ereiben is zsidó vér folyt: anyja unokája volt egy toledo-i Patoma nevű zsidónak. Ferdinánd unokája felesége lett az aragoniai zsidó Alfonso de Caballeria fiának, aki ily módon nagybátyja lett V. Károly császárnak. Saragossában a zsidó Abiethar Ha-Kohennek két lánya volt: Eszter és Lea, Esztert, ki csodaszép volt, feleségül vette János aragoniai király fia: Don Alfonso, e házasságból származott egyik fiú: János, mint Ribagorza grófja feleségül vette Lopez de Guerra főnemes leányát, ki óriási birtokok egyedüli örököse volt, a második fiú: Alfonso, előbb Tortosa püspöke, majd pedig Katolikus Ferdinánd alatt Tarragona érseke lett, János egyik leányát, tehát a zsidó Eszter unokáját: aragoniai Juanát, feleségül vette Don Francisco de la Cavalleria főnemes. Egy kitért zsidónőnek: Jolánthának, fia volt Don Antonio portugál trónkövetelő, kinek atyja, t. i. Jolántha férje, Henrik portugál király fivére, Lus volt, Henrik halála után, 1580-ban Antonio királlyá kiáltott ki, de II. Fülöp spanyol király ki szintén igényt tartott a trónra, nagy sereggel megátadta s elűzte.

Angliában Hannah Norsa zsidó énekesnő leányát feleségül vette III. György öccse: a gloucesteri herceg s Viktória királynő férje, Albert herceg nagybátyja volt a zsidó Geiger Constance-nek, ki Kóburg-Koháry Lipót herceg felesége volt.

A francia nemes családok, a Decazer, Estampes, Gramont, Guiche, Polignac herceg Noailles marquis, Salignac-Fénélon és Fitz-James grófi családok össze-vissza vannak házasodva zsidókkal.

Marco Borghese herceg 1901-ben zsidó le-

A gondos anya kötelessége elősegíteni azt, hogy gyermekének fiatalos arcborét megőrizze!

Tudományos megállapítás, hogy a szép, hamvas női arcbor a gyermekkori gondos arcápolás eredménye. Tegye tehát minden gondos anya lehetővé, hogy a gyermeke bőre ne veaiztse el harmatoságát és báját. Gondoljon arra, hogy egyszerű, természetes és nem költséges módon a gyermeke előjövendő szépségéhez hozzájárulhat. Egy napot se mulasszon el!

Szabály: Esténként mossa arcát a LETON szappan krémszerű habjával. E gyengéden ható krémes habot hagyja arcán néhány másodpercig. Utána öblítse le bő melegvízzel, majd közvetlenül hidegvízzel. Ez az egész! Másnap reggel friss, bársnyosan üde arc fog anyukára mosolyogni.

Ezen módon kezelve az arcborát, többet ér, mint bármilyen kúra, különösen, ha este lefekvés előtt alkalmazták. — A LETON szappan hatását nagyszerűen fokozza az eredeti LETON arctej és LETON puder.

Kapható 22 leierért

gyógyszertárban, drogeriában és illatszertárban, valamint a főraktárban Parfumeria Royal Oradea Saspassage

ányt vett feleségül és Faucigny-Lucinge Ferdinánd herceg, a legrégebbi savoyai nemes, ki X. Károly leszármazottja, kétszer nősült s mind a kétszer zsidót vett feleségül.

XIV. Henrik, reussi herceg felesége a zsidó Mayer Marianna volt.

Az első bajor királynak, Miksa Józsefnek kis huga felesége lett Seligmann Eliás müncheni

Csermely Gyula:

Isóh jirász somájim hi fiszhállol...

Chanuka elmúlt, Aszóro betévész is és a tél, mint látszott, rekordot akart produkálni, mert jóllehet már eddig is nagyon szigorú volt, most még lejjebb szorította a hőmérőben a higanyt. Aszóro betévész napján tizenegy fokos hideget mutatott és már három nappal később még lejjebb szállt a higanyoszlop, tizenhat fokig.

Abban a lengyelországi kis városkában, amelyben ez a történetem játszik, kinek volt hőmérője, hogy pontosan leolvashatta a fokokat? Reb Eleje Alternek nem volt, reb Chóne Léb Kivovicsnak detto nem volt. Egyetlen zsidónak nem volt, holott lakott a városkában több, mint ötszáz, csak a gazdag reb Simsén, aki mászkil, vagyis „aufklaerista“ ember volt, akasztott ki olyan üvegből való szerszámot és reggel, mikor a templomba jött, vagy este, mikor minchához ment, nem mulasztotta el közölni a többivel:

— Rebojszem, tegnap este tizenhat fokos hideg volt... rebojszem, ma délben csak fél-fokkal volt kevesebb tizenöténel.

Az egyszerű zsidóknak mindegy volt, csak fuvogatták meggémberedett ujjajukat: ennyi fok, hát ennyi fok, de reb Chóne Léb Kivovics még ki is nevette reb Simsént az ő hőmérőjéért.

— Nagy „stüsz“ egy olyan hőmérő — mondta, — Az akar engem kitanítani, hogyan öltözzem? Nyáron, mikor meleg van, a legvékonyabb ruhámban is izzadok és télen, mikor

hideg van, dupla kapcában is fázik a lábam... mire való akkor a hőmérő? Három pár kapcát még akkor sem tekerhetek a lábamra, ha husz fokot mutat az a szerszám, mert három pár kapcával nem fér be a lábam a csizmába és nyáron, mikor meleg van és csak egy csurog a homlokomról a verejték, csak nem járhatok „bechárpenebüse“ lábravaló és ing nélkül... nincs igazam?

Mint már ebből az egy példából is látjuk, reb Chóne Léb Kivovics humoros vénájú ember volt, de azon a szigorú télen az ő humora is alaposan befagyott. És nem a tizenöt fok tette merevvé a humorát — már máskor is hideg volt, mégis megmaradt az élcelni való jókedve — hanem megfagyasztotta humorát a sok keserves gond. Tévész, Svát, Ódor, Veódor: még négy hónapig tart a tél, mert „iber“ van és tüzelőfája már fogytán, ha kenyeret sütt az asszony, már nagyon is mélyen kell, hogy behajoljon a ládába, mert már a fenekén jár, krümpliből is már csak alig másfél zsákkal van a kamarában és hagymából csak egy koszu, az is hiányos. Svát közepére beállhat az inség... mi lesz akkor, ribajnaj sel ajlam?

De nem a fenyegető szükséglet volt reb Chóne Léb legnagyobb gondja, sokkal nagyobb gondja volt a leánya, Civjeh. Menyasszony volt, ros chajdes Niszánra tüzték ki az esküvőt, de a megígért hozományhoz, a háromszáz zlotyhoz, netto háromszázötven zloty hiányzott. Hogyan lehetséges az ilyesmi, kérdezték, hogy háromszázhoz, ami kell, hiányozzák háromszázötven?

Megmagyarázom ezt a paradoxont, kedves feleim. A chüpe vekidüsin a földolog, de semmiesetre sem minden, tudjuk. Röchást is

kell fizetni, a menyasszonynak új ruha kell és chászenét is kell „csinálni“, vagyis megfelelő ebédet kell adni, hogy „börüch elajhénü“-t lehessen bensolni. Ez, szegényesen számítva, ötven zloty kiadást képvisel, nem paradoxon tehát, amit mondtam, hogy a hozományhoz, háromszáz zlotyhoz, háromszázötven hiányzott.

Sulyos gondok nehezdedtek reb Chónera. És különösen éjjel, mikor álmatlanul forgolódott az ágyban, felsóhajtott: — Helf mir, ribajnaj sel ajlam! Nem kívánom tőled, hogy én velem üttesd meg a főnyereményt, mert nincs is nekem sorsjegyem, amellyel nyerhetnék, azt sem kívánom, ribajnaj, hogy találjak az utcán egy ezrest, mert mint becsületes zsidó nem kívánhatom, hogy másnak a kárán engem megsegíts. Én, ribajnaj sel ajlam, csak azt kívánom tőled, hogy tanácsot adj. Egy jó écot adj nekem, hogy becsületes uton szerezhessen meg a pénzt, amelyre szükségem van.

Meg is kapta reb Chóne a jó écot. A legközelebbi pénteken, mingyárt ebéd után, felesége megterítette az asztalt és odakészítette az ünnepi gyertyákat. Még csak félegy volt, tán még ennyi sem és az asszony már buzgólkodott és kikészítette a péntekesti gyertyákat.

— Miért sietsz olyan nagyon? — kérdezte reb Chóne a hitvesét, s ez jámborul felelte:

— Eszembe jutott, reb Chóne, hogy nemcsak a micvóval kell sietni, hogy minél hamarabb teljesítsük Isten parancsát, hanem micvóh tán az is, ha a micvóra való készüldéssel is sietünk. Három órákor is ráérnék, hogy megterítsem az asztalt és kikészítsem a gyertyatartókat és a gyertyákat, de mert a

ni bankár fiának 1877-ben. Lajos Vilmos bajor herceg, I. Ferenc József sőgőre, 1859-ben feleségül vette a zsidó Mendel Henriettet.

A legmagassabb egyházi méltóságokba is emelkedtek föl zsidók, hol leghatékonyabban munkálhattak az emberiségért. Egyesek egyházi méltóságukban nem rejtegették zsidó eredetüket a féktelen zsidógyűlölet takarójába, de sőt épp az emberiség kulturája érdekében jobb véleményt igyekeztek terjeszteni a zsidóság felől. A legkiválóbbak a következők: II. Anaktetus, ki 1130—38-ban II. Incének ellenpápa volt, s akiről Clairvauxi Bernát azt írta II. Lóthár francia királyhoz intézett levelében, hogy „szégyen a kereszténységnek, hogy zsidó származású ül Szt. Péter székeiben.” Anaktetusnak különben még azt is el kellett tennie, hogy ellenségei templomrablással és erkölcstelen életmóddal vádolták. Pedro de Aranda, Catahorra püspöke, ki szavát emelte fel az inkvizíció kegyetlenkedései ellen, amiért is Torquemada főinkvizitor által üldözött, de IV. Sixtus pápa nem engedte az inkvizíció elé vinni ügyét, hanem Rómában tartott külön vizsgálatot, mely időtől fogva — hogy megmeneküljön

a főinkvizitor torturáitól — Rómában élt, mint a pápa protonotáriusa. Nevezetes alakja az egyháztörténetnek Alexandér de Francisés, Forli püspöke, ki a 16. században a dominikánusok leghíresebb szónoka volt Rómában, s aki a zsidók iránt kegyes VIII. Kelemen pápára nagy befolyással volt. A pesti születésű Bauer Bernát (1829—98), ki Párisban híres karmelita szónok s utóbb 1867-ben Eugenia császárnő gyónatója volt és aki mint püspök 1869-ben megnyitotta a Suez-csatornát. Veith János Emauel, kapucinus prior, 1830. óta a bécsi Szt. István-templom nagyírú szónoka, ki 1840-ben a damaszkuszi vérvád idején tartott húsvéti szónoklatában legszentebb esküvel erősítette, hogy hamis a vád, amelyet csak népámitók koholnak évről-évre a zsidóság ellen. Nitter Jenő, kit a pápa 1898-ban nevezett ki Manila hercegérsekévé, hol az európai kultúra zászlóvivője. Végül említést érdemel Fraknói Vilmos (sz. 1843-ban) címzetes püspök, a magyar történetírás egyik legérdemesebb művelője, ki mint a múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelője szerzett sok érdemet.

FRANCIA ZSIDÓ SPORTEMBEREK LEMONDJAK A NEMET OLIMPIASZT

Páris. Philippe de Rothschild és Jean Rheims, akik Franciaországot kellett volna képviseljük a Garmisch Partenkirchenben tartandó teli olimpiáson, levelet írtak a francia bobsleigh és tobogánig szövetség elnökéhez, amelyben a következőket írják: „A st. moritzi 1935. évi bobsleigh világ versenyen elért eredményeink alapján azt a megbízást kaptuk, hogy mint kapitány és pilóta képviseljük Franciaországot az 1936. évi olimpiádon. Nem vehetünk azonban részt, mert zsidó polgáraikat a németek nem kezelik állampolgárokként. A legnagyobb örömmel veszünk részt az egész világon a francia színek képviselőiben, de nem tehetjük abban az országban, amely megkülönböztetne bennünket a többi polgároktól. Higyje el nekünk, hogy mély szomorúság fog el bennünket, amikor ezt a levelet el kell juttassuk Önhez. Kérjük, szíveskedjék levelünk tartalmát úgy a francia olimpiai komiténak, mint a nemzeti sportkomiténak tudomására adni.

Remélhető, hogy sok zsidó sportember követni fogja a francia sportolók példáját. Sajnos, vannak sokan zsidók között, akik még mindig arról beszélnek, hogy részt kell venni az olimpiai játékokban a zsidók, mert meg kell mutatni a nácioknak, hogy milyen „tüchtig”-ek a zsidók a sportban is. Mások meg azt mondják, hogy senkinek sem szabad saját hazáját gyengíteni azzal, hogy nem vesz részt a versenyen. Minden erre vonatkozó érv jellemtelenség.

AZ AMERIKAI OLIMPIAD IGAZGATÓ — A BERLINI TORNA ELLEN

New-York. A los-angelesi 1932. évi olimpiai játékok igazgatója, Zack Farmer kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy ellene van a berlini nemzetközi tornának, mert „a Hitler-rezsim megsértette az igazi olimpiai doktrínákat. Jőmagam nem is veszek ezeken részt, mert az a szilárd meggyőződésem, hogy ezek a játékok nem igazi olimpiai szellemben és nem igazi olimpiai atmoszférában fognak történni.”

Negyven amerikai egyetemi kollégium, az USA 27 államából egyöntetűen közös memorandum arra kérték az American Athletic Amateur Uniont, hogy maradjon távol a jövő évi játékoktól, amennyiben azokat Berlinben tartják meg.

Harcok a berlini olimpiád körül

KATHOLIKUSOK A BERLINI OLIMPIAD ELLEN

Az amerikai olimpiai komité elnöke Avery Brunday rendkívül éles hangon kel ki azok ellen, akik 1936. évi berlini olimpiád elhelyezése érdekében agítálnak. Ezeket zsidó üzleteseknek és kommunistáknak nevezi. Viszont George N. Shuster a katolikus lap szerkesztője „Commonwealth” c. lapban azt írja, hogy Brunday Hitler szolgálatában áll és többek között ezt írja: „Katholikusok, akik a berlini olimpiádra mennek, segítik Hitlert a kereszténység ellen. Egyetlen jó kereszténynek sem szabad sporttehetségét az olimpiai játékok szolgálatába állítani, amennyiben azt Berlinbe tartják meg. Minden lehető el kell követni, hogy elhelyezék az olimpiádot Berlinből. A németországi játékok nem kimondottan sportzerű megnyilatkozások lesznek. Bizonyára propaganda anyag lesz a nemzeti szocialisták számára és Hitlert fogják a végtelenségig dicsőíteni. Hitler

pedig rettentő ellensége a katolikus egyháznak és szociális gyűlöléje a kereszténységnek. És ezáltal nem azokról van szó, akik a koncentrációs táborokban színlódnak, jó katolikus mi voltukért sem azokról, akik hidegvérűen agyonverették itt sokkal többről van szó. Ha a berlini olimpiádra elmennek a katolikusok, akkor azzal lehet őket vádolni, hogy magukévá tették Hitler antikesztény felfogását.

A MAKKABI ES AZ OLIMPIAD Jeruzsálem. A palesztinai Makkabi országos konferenciája egyhangulag kimondta, hogy a leghatározottabban ellene van annak, hogy zsidó sportemberek résztvegyenek az 1936. évi berlini olimpiádon és felkérte a Makkabi világegyeztetőjét, hogy hasson oda, miszerint egyetlen országban se gyakoroljanak a zsidó sportolókra olyan nyomást, mely arra kényszerítene őket, hogy akarattal ellenére is résztvegyenek az olimpiádon.

péntek esti gyertyagyújtás nagy micvóh, az erre való készülődéssel is sietek.

Reb Chóne erre nem válaszolt, csak hálátelten felnézett — az ég felé. — Köszönöm neked te Legfelsőbb, hogy ilyen jó zsidóasszony a párom és — itt egy ötlete támadt reb Chónénak — és az écodat is köszönöm, ribajnaj!

Következő vasárnapon a szomszédos nagyobb városba ment, egyenesen reb Jise Brodskyhoz, kinek messze földön híres gyertyagyára volt.

— Reb Jise — kérdezte reb Chóne — hány pakli chanuka-gyertyája maradt raktáron?

— Tudja a Bajre — sopánkodott reb Jise, a gyáros — vagy mi zsidók lettünk kevesebben, vagy a vallásosságunk fogyatkozott meg egy év óta. Tavaly tízezer csomag chanuka-gyertyát adtam el, az idén is ennyire készültem és csak kilencezer csomag talált vevőre, ezer pakli a nyakamon maradt... nagy veszteség ez!

— Mondok valamit, reb Jise — jegyezte meg erre reb Chóne — adja nekem bizományba azt az ezer pakli chanukagyertyát. Csomagonként egy zloty az enyém lesz és csámisósor után egy héttel, im jircé hásém, elszámolok az utolsó paklival is.

Reb Jise Brodski erre jóízűen, tele torokkal nevetett. — Még Tévézben vagyunk — mondta — és maga chanukagyertyát akar árulni? Miért nem mingyárt eszrajgimot, reb Chóne?

— Csak bizza rám a dolgot, reb Jise. Az a kérdés, kérem, hogy adja-e nekem bizományba az ezer csomagot?

— Adom szívesen, reb Chóne. Akár itt hever az én raktáromban, akár magánál hever, ez egyre megy.

Reb Chóne erre szakérre tette a rakományt s mikor szerencsésen hazaért, az asszony összecsapta a kezét. — Visszafelé mentél a lúachban — kérdezte — hogy egy kocsi-rakomány chanukagyertyával jössz haza? Kiszláv eleje van most, vagy Tévéz közepe?

— Sáh, sáh — csillapította oldalbordáját reb Chóne. — Ugy nézd ezt az ezer csomag gyertyát, hogy ebből lesz a chászeneköltség, a hozomány és a Legfelsőbb segítségével sok más is. Tüzelőfa, krumpoli, a ládába friss liszt s a többi.

— Ha a Bajre is így akarja... — felelte jámborul az asszony.

Hány zsebe volt reb Chónénak, mind-egyikbe annyi csomag gyertyát gyűrt, amennyi belefért és legelőbb is a bész hámidrásba ment, a rebbehöz, aki a nagy teremben ült éppen, körülötte egész sereg bócher.

— Rebbelében — kezdte reb Chóne — úgy tanították a mi bölcséink, hogy minden micvóh teljesítésével sietni kell, éppen így — gondolom — a micvóra való készülődéssel is. Jóllehet tehát csak Tévézben vagyunk, mégis hoztam a rebbenek negyvennégy chanuka-gyertyát, harminchatot a nyolc napra és nyolc sámeszt. Tegye el azzal, hogy jövőre besólem ezekkel fogja teljesíteni a hádlókász nér sel chanukóh micvóhját.

— Igazsága van — bölintott a rebbe. — Csodálom is — mondta — hogy még nem lett itt általános szokássá, hogy már chanuka utol-

só napján szerezzük be a jövő évi gyertyákat.

Volt a bócherok közt vagy husz vagyonosabb fiú. Ezek felbuzdulva mesterük szaván, rögtön vettek reb Chónétól egy-egy csomaggal, csomagjának két zloty volt az ára, a bócherok szerte vitték a városba, mint vélekedett, mit mondott a rebbe és egyetlen zsidó sem utasította vissza reb Chónét, mikor ez mosolyogva azzal jött, hogy vegyen tőle a jövő évre egy garnitura chanukagyertyát. Hiszen a micvóhra való készülődéssel is sietni kell.

Két nap alatt csak magában a városban háromszáz csomag chanukagyertyát adott el reb Chóne Léb Kivovics, a többi egy hét alatt a környéken lakó zsidóknak adta el, az utolsó csomag gyertyát pedig — már visszatért reb Chóne jó humora — az elszámolás alkalmával magára reb Jisére erőszakolta rá azzal, hogy a micvóhra való készülődéssel sietni kell.

Isten tanácsára hallgatva, reb Chóne Léb Kivovics több mint kilencszáz zloty nyereségre tett szert, volt hozomány, volt rőchásra való tüzelőfa, liszt, krumpoli, volt minden. Mert hát nemde, hogy úgy van: zsidó ember tud magának tanácsot adni s ha nem tud, akkor ad neki a Legfelsőbb.

Legközelebbi péntek este, mikor reb Chóne Léb a templomból hazajött és énekelt az Ésesz chájl mi jircót, az „Isóh jircás ádaj-sém hi tiszhállol”-nál nagy szeretettel a feleségére nézett. — Lám, lám, ha az a szíve szerinti vallásos asszony nem sietett volna akkor pénteken, ebéd után, hogy máris kikészítse a péntek esti két gyertyát.

HIREK

A „Népünk” cikkeinek utányomását csakis a forrás megjelölésével engedjük meg.

Naptár 5896

Péntek: Kiszlev 24. Dec. 20.

Szombat: Kiszlev 25. Dec. 21.

Heti szidra: **וישב**

Heti hattóra: **בני ושמתי**

Rosch-Chodes Bentsolás

Szombat kezdete:

üzlet bezárás 4'05

gyertyagyújtás 4'15

Istentisztelet kezdete 4'20.

Szombat befejezése 5'20.

Péntek este: Első Chanuka gyertyagyújtás

Szombat—Vasárnap: Chanuka 1—8 nap

Péntek: Tevesz 1. Dec. 27.

Szombat: Tevesz 2. Dec. 28.

Heti szidra: **מטעי**

Heti hattóra: **ויעש ה'**

üzlet bezárás 4.05

gyertyagyújtás: 4'15

Istentisztelet kezdete 4'20

Szombat befejezése 5 20

Rosch-Chodes: Tevesz 1. nap Péntek

Rosch-Chodes: 2. nap Szombat

KELLEMES CHANUKAI UNNEPET kíván előfizetőinek és olvasóinak a „NÉPUNK” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Lapunk legközelebbi száma a közbeeső karácsonyi ünnep nyomdászünete miatt, technikai okokból 1936. január 3-án jelenik meg. Jelen kettős számunk 16 oldalas.

Nyolcadik éve...

Lapunk legközelebbi számának élén új római szám jelzi majd ennek a lapnak élet-tartamát. A nyolcadik évfolyamba lépünk. Nyolc év... kimondani könnyű, az einsteini relativitás szempontjából végtelenül semmi, atomja a végnélküli időnek. Még az emberi élet szempontjából sem óriási idő. Viszont ha szemléltetően akarjuk mégis kifejezni, legjobban a gyermekhez hasonlíthatjuk. A születéstől, az első nyolc esztendő. Mennyi gyermekbelegység, mennyi gyermekcipőnyi elgondolás, amíg tizenkét, vagy tizenhat oldalon jelenünk meg hetenként. Amíg a „gyermek” éveket taposó első idők kétoldagos számától eljutottunk a rotációson nyomott tízezres példányszámmig.

Nyolc év nem nagy idő. De ha arra gondolunk, hogy a zsidó élet tüzvonalának egyik előretolt állásában voltunk szakadatlanul mind a nyolc éven át, akkor kissé összeszorul a szív és egyetlen egy pillanatra ellankad a kéz. Állandóan harcolni, küldés és befelé egyaránt. Küldés: a folyton erősödő zsidóellenesség kivédésére. Befelé: a zsidó hibák és belső harcok ostromozására és tompítására. Nehéz küzdelmes élet egy újságíróé. Az olvasó nem is gondolja, hogy micsoda harcok, mennyi munka, körültekintés kell ahhoz, amíg a gondolat papírra vetődik, amíg a hírek, cikkek összeszedése megtörténik: amíg végre készen, összehajtogatva kézhez kapja minden héten a „Népünk”-et.

Nyolcadik éve dolgozunk és harcolunk ezen az előretolt poszton és úgy érezzük, hogy eddigi hivatásunk, a most következő időszakban még nehezebb és még küzdelmesebb lesz. Mert fekete felhők tornyosulnak a zsidóság feje fölé és a mi leghathatósabb viharágynk mindenkoron a betű volt. Mint a betű népének ez méltó harci eszköz is. És mi ezzel élünk, dolgozunk és küzdünk.

Egy újság munkás és küzdelmes életében egyetlen honorárium létezhet. Anyagiakat nem gyűjthet, mert hiszen mindenkor küzdelmes harcot vív a létért. Csak egyetlen jutalom lehet lapunknak is. Ha előfizetőink és olvasóink tízezrei továbbra is azzal a szeretettel és bennünk bizó hittel fogadják lapunkat, ahogy eddig tették. Mi nem is

óhajtunk más elismerést. Csak annyit: szeressenek bennünket és becsülnék meg továbbra is munkánkat. S ha ezt érezzük mögöttünk, akkor nem torpanunk meg és továbbra is teljesítjük magasatos hivatásunkat.

Ezzel a lütel indulunk a VIII. évfolyam újabb küzdelmei felé...

— Herzl Tivadar ismeretlen hagyatéka. Páris. Dr Tülo Nussenblatt bécsi író és Herzkutató a párisi tudományos akadémia archívumában eddig ismeretlen politikai dokumentumot talált, mely Herzl Tivadartól származik. Terjedelmes politikai feljegyzésekről van szó, amelyeket Herzl Tivadar személyesen hagyott hátra zárt borítékban a párisi akadémianál. Az akadémia szabályzata szerint ilyen hátrahagyott dokumentumokat csak a hátrahagyó halála után eltelt hosszabb időszak lejártával engedik felbontani. Herzl Tivadar végrendeletének végrehajtója, Reichenfeld igazgató jelentést tett a párisi leletről a cionista Actions Comiténak. A bécsi Herzl-archívum vezetője, dr Adolf Böhm és dr Kellner azon fáradoznak a talált dokumentumok kiadását korábbi időre talált dokumentumok kiadását előbbi időpontra, mint amelyet a szabályok írnak elő. Az eddigi kutatások eredményeként megállapították, hogy Herzl maga kérvényezte a párisi akadémianál, hogy hátrahagyhassa a szóbanforgó dokumentumot, mielőtt elköltözött Párisból. Ez is arra mutat, hogy egészen nagyleltőségű dokumentumokról van szó. Remélik, hogy 1936-ban, amikor Palesztinába viszik át Herzl Tivadar földi maradványait, lehetővé válik a Párisban talált dokumentumok nyilvánosságra hozatala is.

— Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítaniok arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ami legegyszerűbben a rógóta közismert természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által — reggel, éhgyomorral egy fél pohárral — érhető el. Néorvosi klinikák vezetői egybehangzóan dicsérik a valódi Ferenc József vizet, mert könnyen bevehető, rendkívül enyhe hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül bekövetkezik. Kapható gyógyszerárakban, drogueriákban és fűszerüzletekben.

— A sárga folt. Carrefournál megjelent most egy könyv Párisban. Címe: „A sárga folt” alcíme pedig „500.000 német zsidó kiirtása”. Lion Feuchtwanger írta hozzá az előszót. Szerinte a könyv mintaszerűen csoportosítja mind azt az anyagot, amelyet a Harmadik Birodalomban, „A zsidókérdés megoldása” címen ismernek. Kérlelhetetlen objektivitással írja meg a könyv mindazokat az eseményeket, amelyek 1933. januárja óta Németországban történnek. Az első bojkottmozgalmától, egészen a nürnbergi pártnapokig kiadott zsidótörvények és rendeletek s a nemrégiben kiadott végrehajtási utasítások bennefoglaltatnak és mutatják, hogy mi történhet egy ugynevezett kulturálamban, rövid három esztendő alatt. Kérlelhetetlen precizitással bizonyítja a könyv, hogy a zsidók elleni excessusok nem egyes hivatalos közegek tulajdonságai, hanem az egész német államapparátus beállítása annak a célnak érdekében, amely szerint minden zsidót ki kell irtani a német birodalom területéről.

— Házasságokat a legnagyobb titoktartással és a legbiztosabb eredménnyel közvetít, a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda, Cluj, Regele Ferdinand 116. Telefon 142.

Mit ír a világ legkomolyabb orvost folyóirata a Gastro D. kiváló gyógyhatásáról

A „Medizinische Wochenschrift” című világhírű bécsi orvosi folyóirat 1935. évfolyamának 6. számában hosszabb értekezés számol be azokról a ritkivüli eredményekről, amelyeket vált új amerikai gyógyszerrel, a Gastro D.-vel vált új merikai gyógyszerrel, a Gastro D.-vel végzett kísérletek folyamán, a Pelikangasse 4. szám alatt Childis Sitalban, (amely tulajdonképpen a Rockefeller alapítvány bécsi rákkutató intézet) elérték. A szóbanforgó cikk közlése szerint ebben a világhírű intézetben is megállapították a Gastro D. kiváló gyógyhatását gyomor, máj, epe és vesebajoknál. A kísérletező orvosok beszámolója szerint a Gastro D. rendkívüli hatásának a titka abban rejlik, hogy olyan dolgot tartalmaz, amely az egész vegetatív idegrendszerre rendkívüli hatással van és az egész emberi organizmust szabályozza. A Gastro D. Romániában megrendelhető 130 lej utánvétellel Császár Ernő gyógyszerésztől, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

— Rágalomnak bizonyult a Georg Karesky elleni vád. Megirtuk korábbi számunkban, hogy Londonban letartóztattak egy Beneber nevű kalandort, akiről kiderült, hogy a berlini Gestapnak a bérence. A vallatásnál Beneber kijelentette, hogy egy Karesky nevű berlini előkelő zsidó is a rendőri besugók közé tartozik. Georg Karesky a berlini hitközség volt elnöke, akinek megvádolása óriási feltűnést keltett világszerte. Már cionista ellenes vádat is kövcsoltak fölé, most pedig kiderült, hogy a besugó vádjai alaptalanok voltak. Stiber tanár, a berlini hitközség egyik vezetőségi tagja egy gyűlésen kijelentette, hogy a vád minden alapot nélkülöz és a vizsgálat még gyanura sem adott okot. A beszéd után a legteljesebb bizalomról biztosította Kareskyt és egyhangulag a legteljesebb bizalmát nyilvánította. Arra kérték, hogy ne hagyja magát befolyásoltatni és haladjon tovább is a megkezdett uton. Karesky rehabilitációja eltalános örömet keltett a német zsidóság körében.

— Saját gyártmányu cipőt, garanciával legolcsóbban vehet SZIRMAY-nál, Oradea, Sas-palota.

Kérjük mindenütt az

»ACBA-IUCIA«

antiseptikus pipere szappant

Kézmosáshoz használjuk az olcsó és kiváló minőségű medve védjegyű

»URSUS« szappant

Gvártja:

Breckner János r.-t.

Alba-Iulia

Elegáns őszi és téli

szövetkülönlegességeim

kabátokban és öltönyökben megérkeztek

HACKMAYER uriszabóság ORADEA

P. Reg. Maria 3.

**3 kell a kisbabának:
finlópör, krém, szappan**

de az **Höfen**
legyen.

— Javul a jemeni zsidók helyzete. Jemenből érkező jelentés szerint a zsidók helyzete ebben a délarábiai államban láthatóan javult, amióta Jahia iman előrehaladt korára s beteg ségére való tekintettel, fiára ruházta a hatalmat. Ismeretes, hogy az utóbbi években súlyos üldöztetések és elnyomatás alatt éltek a jemeni zsidók. Most szabaddá tették számunkra a Palesztinába való kivándorlást, ha birtokaiknak egy tizedét az államra hagyják. Tekintettel azonban a belpolitikai helyzet javulására, az emigránsok száma csökkenő tendenciát mutat.

— Feloszlatta a lengyel kormány az antiszemita diákszervezeteket. Varsó. Sorozatos házkutatások eredménye alapján a lengyel rendőrségnek sikerült keresztül vinni azon antiszemita diákszervezet likvidálását, mely a legutóbbi diázavargásokért felelős. Nyolc diákot és két munkást, akik a szervezet élén állottak, letartóztatott a rendőrség. Vilnában is letartóztatott egy illegális nemzeti demokrata szervezet vezetőit, kik ugyancsak jelentős szerepet játszottak a zavargások szításában. Ugyanakkor a vilnai egyetemen a nemzeti demokrata diákok újra megkísérelték a zsidó hallgatók kiszorítását az orvosi fakultásról. Kielceben a nemzeti demokrata büzbombákat dobta a zsidó üzletekbe. A zsidó hitközség vezetői hathatós védelmet kértek a hatóságoktól.

— 250.000 dollárt szavazott meg az amerikai zsidó munkásság a palesztinai zsidó munkásszervezetek alapjaira. Newyork. Az amerikai zsidó szakszervezetek a napokban tartották meg évi konferenciájukat, amelyen mintegy 1300 delegátus vett részt 500 zsidó munkás képviselőjében. A szakszervezetek 250 ezer dollár hozzájárulást szavaztak meg a palesztinai zsidó munkásszervezet alapjára. A konferencia főszónokai a következők voltak: Baruch Zuckermann ismert cionista munkásvezér dr Franz Oppenheimer professzor, a világhírű nemzetgazdász és a kooperatív telepítés előharcosa, továbbá Gerhard Sezer, a oránienburgi koncentrációs táborból elmenekült szocialista vezér és volt német birodalmi képviselő, dr Stephen Wise, az amerikai zsidó kongresszus elnöke és Berl Locker, a cionista Actions Comité alelnöke. Berl Locker behatóan foglalkozott a német palesztinai transzferegyezményrel, melynek tudvalevőleg sok az ellensége a németellenes bojkott hívei körében és kifejtette, hogy a transzfer a német zsidók ezreinek teremtett új gazdasági egzisztenciát. Hangsúlyozta, hogy a transzfer nem törli meg a náciellenes bojkottot, mert a tőke a kivitt árukért nem tér vissza többé Németországba.

— Bernhard S. Deutsch emlékére gyásznapély volt a Carnegie Hallban. Newyork. A Carnegie Hallban a Free Synagoge és az American Jewish Congress emléknappélyt tartott a nemrég elhunyt nagy zsidó filantrópnak. Bernhard S. Deutschnak emlékére. Résztvettek: Fiorellé La Guardia polgármester, Stephen S. Wise, Louis Lipsky és Horace Allen és beszédeket is tartottak.

MOZAIKOK

KÉTEZEREZEGYSZAZ ÉVE...

Cernauti. A „Zsidó történelem ápolására alakult bizottság” közli, hogy most van épen kétezeregyszáz esztendeje, hogy a második templom felépült és a hellén-sziriai uralom alól való megszabadulás ünnepe. A bizottság most azzal a kéréssel fordul a zsidósághoz, hogy chanukakor emlékezzenek meg erről és jubileumi hetet tartsanak.

HÉBER ISKOLÁK AMERIKÁBAN...

Az amerikai héber iskolák száma, dacára a nehéz gazdasági helyzetnek az utóbbi években jelentékenyen megnövekedett. Jelenleg 200.000 zsidó gyermek látogatja a kizárólag héber nyelvű iskolát, s külön erényként említik a héber tanítók áldozatkészségét, amellyel feladatukat végzik.

IGEN ÉS NEM...

Arra a kérdésre, hogy antiszemita-e az angol, nem lehet másképpen válaszolni, mint hogy: igen is, meg nem is.

Nem antiszemita azért, mert nagyon távol áll attól a romboló brutális antiszemitizmustól, melyet a kontinensen ismernek. De igennel kell válaszolnunk, ha arra gondolunk, hogy minden egyes angol ösztönösen távolodik mindattól, amit zsidónak lehet nevezni. Ez nem annyira antiszemitizmus, mint faji öntudat, mert az angol szívesen meg van győződve arról, hogy ő a legkülönb fajtája a világnak. S ami a leg-sajátságosabb, ezt nem csak önmaga hiszi, ha nem meggyőződéssel vallja, hogy ezt a felsőbbrendűséget minden további nélkül, minden egyes népe a világnak elismeri.

RUE LAMARCK EMIGRÁNS...

A Rue Lamarckon van egy menedékhely, amelyet a zsidó jószívűség állított fel Párisban. Itt vallás és faji különbség nélkül 600 emigráns kap kenyeret és menedékhelyet naponta. Ezt látni kell és akkor hinni lehet abban, hogy van még emberi szív...

— Gömbös magyar miniszterelnök beszéde a diákság elhelyezkedéséről. A technikumon és a mezőgazdasági főiskolán még mindig tartanak az eltanácsolások, úgy hogy ott a zsidó diákok nem is vettek még részt az előadásokon. Gömbös miniszterelnök legutóbb Vácott beszédet tartott, amelyben beszélt a magyar keresztény diákok helyzetéről is és azt hangoztatta, hogy módot kell nyújtani a magyar keresztény ifjúságnak arra, hogy a széleslátókörű, gazdasági munkába is résztvegyen. — (Azt nem említtette a miniszterelnök, ahogy arról mindig megfeledkeznek, hogy a magyar ifjúság elhelyezkedik számos olyan pályán, ahol a zsidók részére numerus nullus van. Így a közigazgatásban, vasutnál, póstánál, megyénél, városoknál, nagyrészt tanítói karban, az OTI-nál és minden magyar intézménynél. Oda zsidó nem juthat be, hát miért akarják elvenni tőlük az utolsó életlehetőségeket is? Erről nem beszélt Gömbös magyar miniszterelnök.)

— Megindul Amerikában a két és félmillió dolláros Palesztinai kampány. Newyork. Egy konferencián, amelyen 1000 delegátus vett részt, elhatározták a két és fél millió kampány megindítását, amelyet a KKL és Keren Hajjesod érdekében kezdeményeztek. A drive-off január hónapban kezd meg, amelyet az első ülésen proklamálnak. A vezérőlbizottság tagjai: Dr Stephan Wise, Louis Lipsky, Morris Ruthenberg és David Wertheim.

**Könnyű néke lesz,
ha este Artin-dragéét vesz!**

— Egy amatőr-zsidó „rablóbanda” a bíróság előtt. Presov—Eperjesről jelentik: A napokban tárgyalta az itteni törvényszék azt a szomorú sztropkói esetet, amely ez év februárjában játszódott le az ottani zsinagógában. Az eset szenvedő hőse Neumann Pinkász templomai előljáró volt, aki jómódu ember hírében áll. Neumannt a templom előcsarnokában leütötték s kirabolták. A vádlottak padján Springer sztropkói cipészmeister, Amsel József munkanélküli és Wassermann Sámuel üvegessegéd foglaltak helyet. Kiderült, hogy a merénylet értelmi szerzője Springer Adolf volt. Amsel dobta a télikabátot Neumann Pinkászra, Wassermann lefogta és Springer a pénzt rabolta el. A vádlott sirva tette meg vallomását. Elmondta, hogy öt gyermeke van, évek óta éheznek és hideg szobában alusznak. Két gyermeke süket-néma, felesége koldulni jár. Majd a másik vádlott tette meg vallomását. Palesztinába akart menni, mert itt nem tudott elhelyezkedni. Wassermann vádlott fiatal korára hivatkozott. Neki mindössze öt koronát ígértek a rablásból. Neumann Pinkász, a 63 éves károsult vallomásaiban elmondja a történeteket és kijelenti, hogy nem kívánja a vádlottak elítélését. Milyen tipikus zsidó dráma ez. Amatőr rablók, akik sirnak, pénzt akarnak, mert gyermekeik fáznak, dolgozni nem tudtak, még ha akartak is. A „sértett” pedig jó zsidó szívére hallgatott és nem kívánta a bűnösök megbüntetését.

— UJ VASÚZLET, ahol zsirbödönök, húsvágógépek, diódarálók, evőeszközök és mindenféle vasárak olcsó elánusítása megkezdődött. IZSAK GYULA vaskereskedése Oradea, Str. Nicolae Iorga 16. Szombaton zárva!

SIESTA

magánygyógyintézet Oradea
Reg Carol II. No. 10. Etaj I.

elvállal mindennemű betegeket úgy
kezelésr, mint operációra.

Szabad orvosválasztás, kényelmes
szobák, megbízható orth. kóser konyha
A mai viszonyoknak megfelelő
mérsékelt díjazás mellett.

Telefon: 66.

Ejjel és nappal orvosi szolgálat

— Vaida szenátorjelölt Suceavában. A suceavi nemrég elhunyt dr Teofil Lupu szenátor helyére a választást rövidesen megtartják. A hírek szerint Vaida jelölteti magát és jelölését a cuzisták és gogisták támogatják. A kormány állítólag nem állít ellenjelöltet, azzal az indoklással, hogy egy „pártvezérnek” lehetővé kell tenni, hogy bejusson a parlamentbe. Az igazi ok azonban inkább az, hogy tekintettel a dr Jauca nevű avarescanus jelölt kis sanszaira, az összes liberális szavazatok is Vaidára esnének és nehogy a nemzeti parasztpárti jelölt győzzön, inkább a kormány nem állít jelöltet. Ez a kerület olyan, hogy itt feltétlen remény van arra, hogy Vaida valóban bejut a szenátusba, a kormány csendes támogatásával.

— A revizionisták beiratkoztak Suceavában a nemzeti-parasztpártba. Cernauti. Itteni lapok közlése szerint a suceavi cionista-revizionisták dr Wischnipolsky elnökkel együtt beiratkoztak a nemzeti parasztpártba. A zsidó ujságok szerint nem érthető, hogy míg a cionista politikában teljesen különváltak a revizionisták utjai, miért akarnak belpolitikában is elszakadni felfogásuktól, amely mindég zsidó nacionalista volt. Régebben is előfordult, hogy egyes bukovinai revizionisták a román pártokkal mentek együtt a választásoknál, akkor azt hitték, ez egyeseknek extra tourja, de most konstatálható, hogy ez „pártprogramm” lett.

Illatszert

piperecikket

legolcsóbban

vásárolhat

Banca Romaneasca-val
szemben a sarkon

CORSO

illatszertárban

Minden vevő ajándékokat kap!

Bulevardul Regele Ferdinand 11-b.

A hitközségi autonomia újabb veszedelme

Monopolium lesz Erdélyben az ort. zsidó hitközségek gabellajegye

Gabellajegy-koncentrációval akarja az Iroda a hitközségek irányítását a kezében tartani.

Hónapok óta nem foglalkoztunk az erdélyi orth. zsidó központi iroda ügyeivel. Nem foglalkoztunk elsősorban azért, mert az Iroda tudós és kitűnő elnöke, Wézel Albert főrabbi betegeskedik. Egyideig külföldi szanatóriumokban keresett gyógyulást, most pedig, alig néhány napja hagyta el a cluji zsidó kórház betegszobáját. Nem akartuk tehát zavarni és bolygatni az irodai ügyeket, holott lett volna egyes-más kivetni való az ügymenet iránt.

Most azonban kommunikék jelentek meg az erdélyi zsidó lapokban. Ezekben a hivatalos közleményekben úgy állították be a legújabb akciót, mintha az a satumarei hitközség „életrevaló” eszméje lenne, s amelyet minden egyes erdélyi hitközségnek megküldöttek elfogadás végett. Természetesen az eszme az irodától indult ki és lényegében a következő:

Eddig bélyegeken kellett leróni minden egyes hitközségnek azokat a 25 és 50 banikat, amelyek minden egyes gabella-jegy után járnak a központi irodának. Most pedig, mint Kolumbusz-tojása lett az erdélyi közvéleménynek beadva az új idea: minék a „sok költséget igénylő” bélyegek nyomása, mennyivel „egyszerűbb”, ha mindjárt „viznyomásos” gabellajegyeket ad ki az Iroda, egységesen egész Erdély számára, amelyre azután minden egyes hitközség rányomathatja a maga különleges árait. Az eszme első látásra tetszetős és a felületen szemlélő azt mondhatná: valóban nagyon praktikus megoldás, mert sok nyomtatási költséget és nehézkes adminisztrációt takarítanak meg vele. Így is volna, ha...

MILYEN CÉLOKAT SZOLGALNA AZ ÚJ RENDSZER?

Ha az Iroda minden tekintetben hivatása magaslatán állana és teljesen objektíven vezetné az ügyeket, akkor nem is volna helytelen az ügynek ilyen monopolizálása. Elérhetné az véle, hogy nem volna Erdélyben egyetlen hitközségben sem „fekete vágás”, mert hiszen, minden egyes szárnyas és minden kiló hus, csak úgy kerülhetne forgalomba, ha előbb a „viznyomásos” irodai „bankó” alapján lefizetnék a szükséges obulusokat. Igen, ha az Iroda ősz elnöke erélyel és kemény kézzel állana az ügyek élén és nem lenne kitéve az erdélyi zsidóság annak, hogy bizonyos párt szempontok érvényesüljenek — ezeken a jegyeken keresztül. De mert sajnos, a múlt tapasztalatai azt mutatják, hogy ezek a veszélyek fennállanak, nem tudjuk helyeselni ezt a megoldást.

MILYEN VESZÉLYEKET REJT MAGABAN AZ ÚJ RENDSZER?

Mindenekelőtt teljesen és véglegesen az Iroda hatáskörébe és szuverén kompetenciájába kerülne valamennyi erdélyi ortodox hitközség. Képzeli csak el a helyzetet? Egy hitközségben olyan vezetőséget választ a népakarat, vagy mondjuk: a többség, amelyik nem felel meg bizonyos okoknál fogva a Központi Iroda céljainak, esetleg eszmei szempontból, mert felfogása nem azonos a hitközség satumarei alelnökének gondolkodásmódjával. Vagy mert nem hive az Iroda jelenlegi szellemének. Akkor a „gabella viznyomásos bankó” kibocsájtását az illető hitközség részére beszüntetik. Nem kap gabellajegyet mindaddig, amíg új vezetőséget nem választ. Olyat, amelyik az irodai szellemnek megfelel. Vagy, hogy példát említsünk, a carei zsidóság belső harcait úgy dönti el, hogy egyik, vagy másik hitközség részére nem ad ki gabella jegyeket. Ezzel tehát automatice kizárja az ortodox közösségből, illetőleg a „hivatalos ortodox” körülből.

Röviden és egészen érthetően Minden

egy hitközséget teljesen a maga függvényévé tesz ezzel az új rendszerrel a Központi Iroda. És ezzel eddigi monopoliumainak számát egy igen erős eszközzel biztosítja.

MILYEN MONOPOLIUMOK VOLTAK EDDIG?

Volt és van mindennek előtt: a husvétii cukor. Ezt az Iroda úgy osztotta ki a gyárak által, hogy minden egyes kilóhoz hozzáütötte a maga 3—4 lejét. Ennyivel többbe került az Iroda miatt minden egyes kilogramm pészachi cukor. De ez csak átmeneti ügy, egy évnek nyolc napjára és ezzel nem tud lényegesen befolyást gyakorolni a hitközségek belső ügymenetére.

Volt és van: állami szubvenciók ügye. Az egyes hitközségek mindenkor a kormányzattól kaptak egy bizonyos összeget kongrua, vagy más címen. „Elvben” nem helytelen az a módszer, hogy az egészet egy összegben kapja meg az Iroda és ő osztja ki az egyes hitközségek között. De szeretnők már egyszer tudni, hogy végeredményben mennyit kaptak az egyes hitközségek ebből a pénzből? Szeretnénk pontosan informálva lenni, hogy miképpen „számolták el” ezt a bevételt az egyes hitközségekkel. És nem utolsó sorban azt is szeretnénk tudni, hogy amennyiben ez az új gabellarendszer életbe lép, megkapják-e teljes összegben az egyes hitközségek azokat az összegeket, amelyeket eddig rendszerint elszámoltak különböző címeken az államtól kapott pénzből.

Monopolium lesz a legközelebbi kampányban már a pészachi pászkaliszt örlése is. Az egész Erdély részére egy helyen fogják örölni a lisztet és a hitközségek kénytelenek lesznek az Iroda által „megrostált” lisztet fogyasztani.

Végül az összes felsorolt és fel nem sorolt monopoliumok koronája és sok lelt jövedelmező eszköze — a gabellajegyek központosítása lesz.

MILYEN KÖVETKEZMÉNYEI LESZNEK ENNEK AZ ÚJ RENDNEK?

A vágatás már évtizedek, sőt évezredek óta az az Achilles sarka minden egyes zsidó közületnek, amelyen keresztül valamennyi gyengéjét feltudják fedni. Itt sebezhető meg legelőször és legérzékenyebben minden ortodox hitközség. Jól tudja ezt az a satumarei csoport, amelyik az eszmét felvetette. Kitűnő szimattal megéreztek azt a nagyszerű lehetőséget, amellyel nyugodtan élhetnek és erkölcsi szempontból visszaélhetnek — a gabella-jegyek centralizálása révén. Ez az új tervezet nem egészséges. Illetőleg maga az eszme nem helytelen, csak úgy vagyunk vele, mint a rosszul alkalmazott törvényekkel. Hiába jó egy rendszer, vagy törvény, ha az interpretációja körül, tág tere nyílik a lehetőségeknek. Ilyen tág tér létesülhet a „viznyomásos gabellajegyek” kinyomtatása körül.

Illetőleg nem is a kinyomtatás, hanem az elosztás körül. Mindenekelőtt az Iroda pontosan fogja tudni, hogy melyik hitközségben mennyi a gabella bevétel. De nem is itt van a

dolog lényege. Elvégre miért ne tudja? De mi történik akkor, amiről cikkünk elején irtunk? Ha egy vezetőség valamilyen szempontból nem tetszik az Irodának? Akkor nem kap jegyet? Vagy mi történik akkor, ha bizonyos „magasabb érdekből” egy ellenhitközség létesül egy helységben és az Iroda ennek az új, mondjuk „spanyol-szefárd” hitközségnek ad „ortodox viznyomással” ellátott jegyeket? Félő, hogy ez a viznyomásos jegy nem csak „viznyomást”, hanem felülről jövő egyéb „nyomást” jelent a jövőben.

MI A MEGOLDÁS?

Jól fontolja meg minden egyes hitközségi vezetőség és minden egyes főrabbi mielőtt hozzájárulását adja az új rendszerhez. Jól gondolja meg, hogy ezzel teljesen és véglegesen az Iroda felülről jövő kontrolljának teszi ki magát. Jól fontolja meg, mert ezzel a hitközség szuverénitásának legerősebb és leghathatósabb fegyverét adja ki kezéből, melyet nehéz lenne visszaszerezni.

Csak úgy lehetne ezt a kérdést megoldani, hogy a hitközségek érdekei 101 százalékosan megvédessenek. Gondolni kell arra is, hogy lassankint ezzel a metódussal véglegesen „monopol” cikk lesz az ortodoxia, amelyet egy kézről fognak irányítani a központból. Mi lesz, ha esetleg a mai vezetőség eltávozik és egy új jön helyébe? Olyan irányzat, amely nem fog megfelelni a mai áskénáz irányzatnak, mert teljesen az ál-chassid befolyás érvényesül majd itt is? Mi lesz, ha olyanok lendülnek majd az élre, akik kitűnő üzleti szimattal és bizonyos politikai ambíciók teljes kiélésére fogják végleg beállítani az irodai apparátust. Ugy fog akkor járnai az erdélyi, bizonyos tekintetben naiv áskénáz ortodoxia, mint a nagyvilágban a demokrácia. Ahogy Németországban az általános választójoggal juttatták Hitler uralomra, ugyanúgy fog most a megnyilatkozó bizalom kötelet tenni a saját nyakára az áskénáz zsidóságnak, amely a gabellajegyek felett sem diszponálhat majd, csak a felsőbb fórum engedélye alapján. Mit lehet tudni, hogy ez irodai felsőbb fórum nem-e lesz ellentétes érdekek szövívője a közeljövőben is?..

Minden egyes hitközségi vezetőség, egész Erdély területén hatszorosan meg kell gondolja mielőtt hozzájárulna ehhez a javaslatához, melynek ezernyi hátulütője van és ez a — szerintünk — tetszetős formába öltöztetett keserű pirula, amelynek hatása később válik érezhetővé. Mindent jól meg kell fontolni és nem utolsó sorban azt is, hogy

mire folyik majd be ez a horribilis jövedelem?

Mostanig igen laza ellenőrzés mellett történt az irodai pénzek elosztása. Nem tudjuk, mennyit adtak ki a szinylődő jesiváknak, nem tudjuk mennyit kaptak az egyes hitközségek, nem tudjuk, mibe kerül a központi adminisztráció. Nem tudunk eligazodni, már pedig egy ilyen közületnek, mint amilyen az Iroda, tisztán kell lássék minden megnyilatkozása az érdekelt közvélemény előtt. Szeretnénk arravonatkozólag is hallani már valamit, hogy miben lesz segítségére az Iroda, a sanyaru anyagi helyzetben levő hitközségeknek.

Eddig mindég csak azt hallottuk, hogy mit kell adjon és mit ad az erdélyi zsidóság az Iroda apparátusának!

Lássuk egyszer már, hogy mit ad cserébe mindezért az Iroda az öt fenntartó zsidó közületeknek?

Erre kapjunk megnyugtató választ, mielőtt a „viznyomásos országos gabellajegyek” a nyomdába kerülnek..

Olcsó karácsonyi vásár!

Rádió és csillár ujdonságok érkeztek a

„Leonardó”-ba kedvező részletfizetésre is kaphatók,

Oradea, Str. Avram Iancu 1.

Németország!...

Nem ehetnek többé kóser húst Hitler országban

A nemzeti szocialista éra első idejéből kezdve, tilos a rituális vágás a birodalomban. Ezzel szemben megengedték a zsidóknak, hogy külsőországokból hozathassanak fagyasztott vagy másképpen konzervált rituálisan vágott húst. Most már ezt sem lehet. Hivatkozással a devizaneheztségekre, a hitleri uralom betiltotta ezt is. Előállott tehát az a helyzet, hogy az egész birodalomban nem ehetnek a zsidók rituálisan vágott húst. Amint a lapok írják, a zsidók áttérnek a vegetáriánus kosztra. Könnyű ezt kimondani, de nehezebb keresztülvinni. Mert állandóan hus nélkül élni olyan embereknek, akik évtizedek óta ahhoz hozzászoktak, még egészségügyi szempontból is káros. Még a szokás hatalma is szerepet játszik. Legalább százezerre tehető azoknak a zsidóknak a száma, akik arra kényszerülnek, hogy lemondjanak a húsevésről. (A többiek megeszik a nem rituálisan vágott húst is, illetőleg az előbb elkábitott és csak azután levágott állatok húsát is, amelyet Berlinben fél kósernek ismernek.) Ha még ehhez a hiradáshoz hozzávesszük azt is, hogy viszont vajneműt, meg egyéb húst-pótló élelmiszert is csak nagy nehézségek árán lehet kapni, elképzelhetjük, hogy milyen újabb torturát jelent ez az új rendelkezés.

A kereseti lehetőséget elveszik a zsidóktól. Enni sem ehetnek. Ehez, kinlódás egész életük és a világ közvéleménye cinikusan nézi végig, hogyan itélik és vonszolják a kintpadra Európa közepén a zsidók százezeit. Szenvedés, szenvedés és megint szenvedés. A jóllakott ember nem érti meg az éheset. De akik ezeket a sorokat olvassák és épen finom libamáját harapdálnak, vagy tyukhus fő a fazékjukban, álljanak meg egy pillanatra, mert keserűvé kell válnon a falat szájukban, amikor arra kell gondoljanak, hogy szegezernyi testvérük e percben éhesen nézi az asztalt és egy falat húst nem tud tenni gyermeke tányérjára. A síró gyermekekre, a fáradt öregekre gondolunk és könnyünk sósvizétől keserű lesz ételünk, amelyek előttünk állanak...

TEPLÓMAIKAT IS ELADÁSRA AJANLJÁK A NÉMET ZSIDÓK

Bécs. A bécsi Reichspost részletes jelentést közöl a zsidók kiszorításáról a német gazdaságból és rámutat arra, hogy Németország egyes vidékein, mint például Hessenben és Pommernben az összes zsidó üzleteknek 40-50 százaléka ment már át árja kezekbe. Emellett számos kisvárosban utolsó üzleteiket is likvidálták a zsidók. A gazdasági kiszorulás folyamatával együtt jár a kisebb hitközségek összeroppanása is. Egyes hitközségek zsinagógáikat ajánlják már eladásra, ami talán a legélesebb fényt veti a német zsidóság tragikus helyzetére.

Az iparban is jelentős birtokváltozások történtek az utóbbi napokban a zsidóság rovására. A Reichspost rámutat arra, hogy a zsidó vállalatok átvételéhez szükséges pénzügyi tőke előteremtése nem könnyű feladat az árja vevők számára, de ezt a problémát vásárló társaságok létesítésével oldják meg. A másik kérdés azonban, nevezetesen: mi történjék a zsidókkal — erre a kérdésre nincs felelet Németországban. A lap foglalkozik ezzel a tervvel is, amely nemzetközi tranzferbank létesítésére irányul abból a célból, hogy külföldre transferrálják a zsidó tőkét, meggondolandónak tartja azonban, hogy ez a tranzfer is súlyos vagyonszükségletet jelentene a német zsidóságnak.

KONCENTRÁCIÓS TABOR — KÓRHÁZ

A „Pariser Tageblatt“ Meerane szász ipari városából közölt tudósítást. Egy árja nő, kinek arcképe hosszabb ideig a „Stürmer“ kirá-

katában szerepelt, fajgyalázás címén gyűjtőtáborba került. Hosszu ideig semmit sem hallottak róla, végül megtudták, hogy kórházban van. Meglátogatni nem engedték, később azonban megszüntették a fogságát, mert állapota életveszélyes lett. Össze-vissza pólázva fekszik a betegágyán és elmondta, hogy förtelmes kínzások és bántalmazások során jegyzőkönyvbe kellett bementenie, hol és kivel követett el „fajgyalázást“.

Zsidó férfitársát a helybeli zsidó temetőben temették el. A gyűjtőtáborban halt meg.

ÉN TALMUDZSIDÓ...

Papenburgban Windus Zsigmond állatkereskedőt végigvezették a városon a következő felirással: „En, Zsigmond talmudzsídó meggyaláztam a ti asszonyaitokat.“ Arra kényszerítették, hogy a gyötrelmes körmenet egész idején nagydobot verjen. A körmenet végén letartóztatták. A lapok másnap azzal indokolták az esetet, hogy Windus állítólag egy munkásnővel szemben tolatkodóan viselkedett...

VÉRTANU HALAL

Görlitzben bíróság elé állították Dresel nagykereskedőt, de a bíróság megállapította, hogy a náci hamisan vádolták őt fajgyalázással, mert az inasai bevallották, hogy őket hamis vallomásra felbujtották. Dresel a vizsgálati fogságot egy fürdőhelyen akarta kipihenni, de ott újra letartóztatták, mert „népmozgalmat“ szerveztek ellene. Görlitzben az üzletét szétrombolták, s azt a hatóság bezárta. Most Dresel feleségét értesítették, hogy férje a breslauer fogházban „meghalt“. Ez a gyilkosság olyan megdöbbentést keltett, hogy a hatóságok legsúlyosabb fenyegetései ellenére is eljutott a híre a külföldre.

HOGYAN RABOLJAK KI A NÉMET ZSIDÓKAT

A berlini „Reichsanzeiger“ egy rendeletet közölt, amelynek értelmében német zsidók, kik kivándorolnak, 30.000 márka értékű lírát kaphatnak olaszországi zárolt líraszámokra. Az olasz-abesszin háború folytán a németek nem tudják líraköveteléseiket behajtani, viszont a líra napról-napra esik. A zsidók viszont ezeket a zárolt líra követeléseket aranybázison számolják el s így azonnal 40 százalékos veszteséget szenvednek. Ha még hozzávesszük azt is, hogy le kell adni 25 százalékot minden kivándorlóknak, láthatjuk, hogy mennyi marad a zsidónak, aki elkótyavetyélni kénytelen németországi vagyonszármazékát.

KARESKY LETT A ZSIDÓ KULTURSZÖVETSÉG ELNÖKE

Hans Hinkel, a zsidó kulturügyek állami biztosa, Georg Kareskyt nevezte ki a kulturszövetség elnökévé. Ezzel Karesky ténylegesen a németországi zsidó kulturális élet vezére lett. A kinevezés alapján Karesky fogja megszabni a zsidó kulturális élet irányvonalát. A művészeti részt, mint eddig dr. Singer fogja vezetni.

LUDENDORFF TABORNOK MINT POLITIKUS

Ludendorff tabornoknak van egy folyóirata, amelynek címe: „Am heiligen Quell deutscher Kraft“, amelyben azt írja, hogy a zsidók az olaszellenes olajszañkciók életbeléptetésének forszírozói.

„Roosevelt elnök — írja Ludendorff — aki teljesen zsidó befolyás alatt áll, már kezd nehézségeket támasztani az olajküldemények tekintetében. Más országok pedig, mint a szovjet, meg Románia, szigorúan tartják magukat az olajszañkciókhoz, ahogy azt tőlük a zsidóság el is várja“.

ITELETI INDOKOLÁS

„Adós a teljesítést akkor is megtagadhatja, ha — miként a jelen esetben — a teljesítés arra szolgálna, hogy a népvagyon részét kényszerítő ok nélkül, nemárja külföldi kezébe juttatják és ezzel a német népközösségtől elvonatnának...“

ZSIDÓK KIREKESZTÉSE A NÉMET BANKÉLETBŐL

Az Angriff, Goebbels lapja, abból az alkalmából, hogy a dresdai Gebrüder Arnhold bankház a Dresdner Bank tulajdonába ment át, cikket közöl arról, hogy miként szorítják ki lassankint a német bankvilágból a zsidókat. 1722 zsidó dolgozik még mint alkusz, 4085 pedig a tulajdonképeni bank és tőzsdééletben. A magánbankok körében még mindég van zsidó befolyás — írja az Angriff. Azok a magánbankok, amelyek az utóbbi időben megszűntek, vagy likvidáltak, csaknem kizárólag zsidó tulajdonosokéi voltak. Sok kis zsidó bankház lement a piacról, mert a börzeélet átalakulásával megszűnt létjogosultságuk. De érzékeny veszteségeik voltak a betéteknél is. A német komitensek a német bankokhoz mentek át, amelyet nem tudott ellensúlyozni azok tömege, akik viszont a német bankoktól átmentek a zsidó banküzletekhez. Nem minden magánbanknak volt olyan szerencséje, mint a dresdai Arnholdéknak és a düsseldorfi Gebrüder Stern bankcégeknek, akik vevőt találtak vállalatuk részére.

NÉMET EVANGÉLIKUS LELKESZÉKET IS KINOZNAK A NEMZETI SZOCIALISTÁK

Bremen. Hardstedt faluban, mely Delmenhorst mellett van egy Schulz nevű evangélikus pap, négy gyermek atyja, revolverrel agyonlőtte magát. Öngyilkosságának furcsa és csak Hitlerországban történheto okai vannak. Hónapok óta üldözték azért, amiért nem akarta felvenni az imarendbe a Hitlerért elmondandó imát. Először egy fajtalankodási vádat szegtek mellé, de fényesen igazolta magát. Azután felszólították, hogy a templomfalában levő emléktábláról kapartassa le egy elesett zsidónak a nevét. Ezt sem akarta teljesíteni. Végül úgy határoztak, hogy egy szegyetáblával kell majd végigmenjen a falon. Amikor ezt meghallotta, agyonlőtte magát.

Steda nevű helységben a konfirmációs tanítások alkalmából kijelentette, hogy egy tisztességes zsidó kedvesebb neki, mint egy keresztény, aki jellemtelen. A gyermekek elbeszítették ezt szüleiknek, mire a „népharag“ azt határozta, hogy egy szegyetáblával ogják végigvezetni a városon, amelyre ráírják: „En egy zsidóbérenc vagyok!“

— Száz zsidó család költözött ki Lengyelországból, Jeruzsálem. Száz középosztálybeli zsidó család, akiket Zwi Lieberman Nahalából szervezett meg, akit a Jewish Agency küldött ki Lengyelországba különleges megbízatással, rövidesen elindul a szentföldre. A KKI már a szükséges területet rendelkezésükre bocsájtotta, mivel ezek a családok mint mezőgazdasági munkások jönnek tekintetbe. A palesztinai kormány kijelentette, hogy ezeknek a családoknak kiadja a szükséges certifikátot. Eddig már 40 család részére az engedélyt ki is adták.

Tekintse meg állandó kirakat - kiállításunkat
Hollós a volt Flegmann-féle helyiségben
 uridivatüzlet és angol szabóság

A makkabeusi események tanulságai

Ha a chanukka történetét töviden elvitatjuk szemünk előtt, sok tanulságot mérhetünk az akkori eseményekből.

Több mint kétszáz éven át perzsa fennhatóság alatt éltek a zsidók, amikor Nagy Sándor a perzsa birodalmat meghódította és a zsidók az ő uralma alá kerültek. Kegyesen bánt a zsidókkal, akik az ő idejében nyugodtan élhettek vallásuk parancsai szerint. Halála után Palesztina előbb az egyiptomi birodalomhoz tartozott, később azonban Nagy Antiochus szír király elhódította és birodalmához csatolta. Utóda: Antiochus Epifanes azt akarta, hogy birodalmában egy nyelv és egy vallás legyen. Ezért elrendelte, hogy a zsidók a görög bálványok tiszteletére áldozatot mutassanak be, sőt még a jeruzsálemi templomba is bevittette a bálványokat. Akik vonakodtak azokat halálra kintózták, eltiltották a Tóra olvasását, a szombat és újhold megünneplését, általában a zsidó vallás gyakorlását.

A zsidó nép lerombolói és tönkretévői önmagából a népből származik: Mészországban umáchrivájich miméech jécú, mondja a próféta. Antiochus Epifanesnek nem jutott volna eszébe a zsidók ellen ilyen rendszabályokat alkalmazni, ha nem látta volna, hogy a nép vezetői maguk is áhitják, sőt kéri a hellén kultusz bevezetését.

A hellenista zsidók hitelenségére jellemző, hogy egyesek tüntetően felírták ökreik és ígavonó marháik szarvára, hogy tulajdonosaik nem hisznek Izrael Istenében. Akáresak korunk „szabadgondolkodó” zsidói, akik nem elégsznek meg a maguk hitetlen felfogásával, hanem még a szentföldön is megzavarják az istentiszteletet és provokálják a vallásos tömegek megbotránkozását.

Ha a vallási elpártolás ma is felüti fejét a zsidó társadalomban és ez fájdalommal töltene el bennünket, ha kétségbeesnénk a zsidó jövő fölött, ha aggódva kérdezzük, hogy volt-e már ilyen súlyos Izrael helyzete, akkor tekintünk a hellenista zsidók történetére.

Az elpártolás és árulás kora mégis legyőzött és az odaadás és önfeláldozás évszázadai, évezredei következtek utána. Ebből megtanulhatjuk, hogy bizalommal tekintünk a jövő elé.

Az álműveltség emberei, az asszimiláció papja, a politikus valláskalmárok Antiochus idejében is elszámították magukat, mert nézük, mit mesél nekünk a chanukkagyertya?

Annymira vitték Judea elpártolt fiai, hogy utoljára az isteni szentélyt is Zeus templomává sülyesztették. Az öröklámpa minden olaját, profanizálták. Csak egy korsót találtak a győztes chasmoncusok sértetlenül, de ezen az egy korsón mutatkozott Isten csodatevő hatalma.

Hadd dühöngjenek a zsidóság fanatikus ellenségei ma is. Amíg az utolsó zsidó szívében az utolsó szikrát szét nem taposták, egy tiszta

szikra egy zsidó szívben hűen megőrizve elég ahhoz, hogy azon a zsidóság egész szelleme lángra gyuljon.

Ezért gyujtunk mi is gyertyát a makkabeus ünnepen. Nem elég, hogyha a templomban, hanem otthon, minden házban gyujtsunk gyertyát. Nem elég ha a templomban szombaton, vagy ünnepnapon megjelenünk, nem elég, ha ünnepen haleluját zengünk, ha házaink zsidótlanak, karácsonyával, vagy anélkül. Ha otthon a zsidó szellem világosságát nem ápoljuk. A zsidó házakból jön a megváltás: Mipppi olélim vöjonkim. Hogy mit csevegnek a gyermekeid, hogy zsidó szellem világít-e nekik, hogy zsidó élet nevelje őket abban van a győzelem és az üdvösség. Ha Isten most nem is kíván tőlünk olyan súlyos áldozatot, mint a makkabeus időkben, ne tagadjunk meg csekély anyagi áldozatot vallási intézményeink részé-

re és a zsidó kórházak főtartására, német és többi üldözött és kenyérelen testvéreink érdekében. Most nem meghalni, hanem élni kell a Tóra parancsai szerint és gyermekeinket arra nevelni, hogy egy kis időt szenteljenek a Tóra tanulásának és az istentiszteletnek, ami egyuttal a klasszikus zsidó kultúra és héber nyelv elsajátítását jelenti.

Mert amíg „Jakob hangja” hallatszik a tan házbán, addig hiábavaló Ézsau minden ármánya és fegyverkezése. És akkor a szentföldi partokról nem fogják visszazavarni a chalucol százeit, ha majd nemcsak pénzzel és verejtékes munkával, hanem zsidó szellemmel és istenbizalommal törekszünk a felépítésére. Mert megvalósul a prófécia: „Majd felmennek a segítő Cion hegyére, hogy itélkezzenek Ézsau hegye fölött és akkor istené lesz az uralom”.

Vöala mosim böhar Cion lispot et há. Észáv vöhajta la, Sem Hamöluha!

Dr. Feldmann Gámué.

Látnia kell mindenkinek
Deutsch K. I. üveg és porcellán
 nagykereskedés
Kiállítását Oradea, str. Nic. Iorga 4
 Díjtalan belépés!

A Mizrachi országos szervezkedése

Alig néhány hónapja annak, hogy a Mizrachi országos szervezete újból Oradeára tette át székhelyét és már is országsszerte erősen érezhetővé vált ennek az újból megindult szervezkedésnek a mozgalomra vonatkozó kedvező szimpptomáját. A mizrachizmusnak kedély gyökerei vannak az erdélyi humuszban és főleg Oradea városának zsidósága állott mindig a kezdeményezők élén, csaknem két évtizeden át. Soha nagyobb szükség nem volt a vallásos cionisták szervezkedésére, mint épen napjainkban. Az a bevándorlási folyamat, amely mind intenzívebbé vált Palestína felé, rövid egy év alatt újabb hatvanezer zsidónak nyújt biztos bázist arra, hogy a Szentföldön találja meg azt a nyugalmas, amelyét ma hiába is keres szerte a világon. A vallásos zsidóságnak eminens érdeke, hogy olyan elemekkel népesedjék be az ország, amely biztosítékot nyújt arra, hogy a tradíciókat a legintenzívebben ápolni fogják a megszentelt földön.

Ennek a gondolatnak termékeny talaja van Erdélyben és ennek propagálása a legfontosabb és legmagasztosabb feladata a mizrachinak. A munka teljes erővel folyik. Minden város és minden zsidólakta község várja

ezt a szervezést és a kezdet után biztos reményünk lehet arra, hogy az újjászervezés sikerülni is fog. Egyelőre Satumare, Baia-Mare, Viscul de Sus és Seini voltak az első állomások. Mittelman Jakab, a Mizrachi országos elnöke és Just Mose (a Brith Hanoar Hamizrachi megbízásából, mint annak elnöke) voltak ezeken a helyeken és előadásukkal, szervezésükkel új életre keltették a már-már lankadó mozgalmat. A további munka is folyik, amelyről mindenkori befogunk számolni.

— Megjelent dr. Lévi Lajos könyve: Az „Am Haárec”. A szerző egy négytizedes igen értékes könyvet adott ki. A munkában izzik a Palesztína szeretet és tettvágy, hogy valami szépet és maradandót alkosson a zsidó nép fejlődése érdekében. Bevezetőjében oknyomozólag kimutatja a zsidóság útját, amely elterítette minden népnek alapjától a földtől. Az átrétegződés fontosságát cseteli reális és meggyőző szavakkal. Viszont kimutatja, hogy ennek a folyamatnak másutt, mint Erec Jisra- elben valódi és maradandó alapja nincsen. Csak Palesztina lehet az a terránium — dr. Lévi Lajos szerint — ahol a zsidók ebbeli szükségessé alakulásához megvan a kellő bázis. Ennek alapján kindulva, részletesen ismerteti a palesztinai földkérdést és ennek kapcsán azt is, hogy miképpen, milyen erkölcsi és anyagi felkészültséggel indulhat neki egy erdélyi zsidó a rögszerzés „rögös” útjára. Végül megírja az általa kezdeményezett földvásárlási társaság alapjait, célját és eredményeit. Minden zsidónak, aki közvetve, vagy közvetlenül érdekel a zsidóságnak ez a nagyon is életbevágó problémája, szerezze meg és olvassa figyelmesen ezt a könyvet, amely praktikus és hasznos-hajtó lehet mindenki számára.

Olcsó nagy karácsonyi vásár megkezdődött a

MUHARY cipőáruházban

Oradea, B-dul Regele Ferdinand 9.

hol úgy női, férfi, mint gyermekcipőkben valamint hó- és sárcipőkben szükségletét

a legelőnyösebben szerezheti be

PALESZTINA

150 MILLIÓ FONT PALESZTINA NEMZETI VAGYONA. Tel-Aviv, Jacob Adler palesztinai közgazdász és publicista érdekes munkát közöl, melyben számszerűleg próbálja összegezni Palesztina nemzeti vagyonát és jövedelmét. Ez a vagyon — a földbirtokok értékétől eltekintve — 150 millió fontra tehető. Ebből 18 millió narancsültetvényekre eszközölt investációkra, 12 millió más mezőgazdasági ágakra, 9 millió gyár és kézműiparra, 10 millió közlekedési eszközökre, 4 millió kereskedelemre, másfélmillió drágakövekre, 45 millió lakóházakra és középületekre, 11 millió a kormány külföldi pénzalapjaira, 9 és fél millió más különböző ingó javakra esik. A zsidók részesedése az egyetemes népvagyonban 56,5, az araboké 39,5 és a kormányé 11,5 millió. Közös vagyon (bankjegyforgalom, stb.) 6,5 millió, az egyházak, egyházi testületek, stb. vagyona 1,5 millió értéket képvisel. Az átlagos vagyon a zsidóknál 162, az araboknál 46 millió fontra becsüli a szerző. Ez az arány azonban lényegesen módosul, ha a földbirtokot is számba vesszük, miután ez túlnyomórészt az arabok kezében van. Az általános évi jövedelmét 18,5 millió fontra becsüli Adler. Ebből a narancsültetvények jövedelme 3 millió, a más mezőgazdaságoké ugyancsak 3 millió, a kis és nagyiparé 7,5 millió, a szabadfoglalkozások, bankok, háztulajdonosok, stb. jövedelme 5 millió font. A zsidók részesedése az összbevételekben 10,8 millió fontra, az araboké 6,7 és a kormányé 1 millió fontra tehető. Míg az összebevételek 18,5 milliót tesznek ki, a kiadások 22,5 millió fontra rugnak. A 4 millió fontos deficitet a tőkebevándorlás fedezi.

Az elhunyt Kook főrabbi tisztelői és barátjai sajtó alá rendezik a nagy férfiú elmondott beszédeit és folyóiratokban megjelent cikkeit.

NEM TÖRTÉNT VISSZAÉLES A PALESZTINAI BEVÁNDORLÁSI HIVATALBAN. Jeruzsálem. Az arab „El Dsemea El Islamia” című lap írja, hogy az immigrációs hivatal felfüggesztett tisztviselőjének ügyében kedvező fordulat állott be. Az arabszármasú Georg Massarse nevű hivatalnokot tudvalevőleg felfüggesztették állásából, de 70 tanu khallgatása után meggyőződtek arról, hogy ártatlanul vádolták és rövidesen ismét elfoglalja hivatalát. Tudvalevőleg, az ez ügybeni nyomozás nagyon sokban hátráltatta az emigrációt, főleg a lengyelországit. Sok bevándorló, akiknek papírját Massarse irta alá, nem szállhattak partra és visszaküldték őket országukba. Főleg olyanok voltak ezek, akiknek hozzátartozóik vannak Palesztinában. Még nem lehet tudni, hogy a vizsgálatnak ilyen fordulata milyen kihatással lesz azok sorsára, akik annak idején vissza kellett forduljanak a haifai kikötőből.

A folyó év első tíz hónapjában a palesztinai zsidó betegsegélyző tagjainak száma 37.000-ról 49.000-re szaporodott. A családtagokkal együtt körülbelül 80.000 személyt kezel a betegsegélyző.

WEIZMANN MEGLÁTOGATTA A FŐKORMÁNYZÓT. Jeruzsálem. A Jewish Agency elnöke, dr Chaim Weizmann december 8-án kihallgatáson volt Sir Artur Wachoupe főkormányzónál, akivel hosszabb ideig tárgyalt az aktuális kérdéseket.

A kormány figyelmeztette a nagymaffi lapját, az „El Dschemea El Islamia”-t, hogyha tovább folytatja a zsidók elleni kampányt, akkor betiltja. Erre a lap nyilvánosan azt válaszolta, hogy minden körülmények között harcolni fog továbbra is az arab érdekek védelmében.

NINCS MEG DÖNTÉS A CSERTIFIKÁTOROK KIADÁSA ÜGYÉBEN. Jeruzsálem. A Jewish Agency executiveje legutóbb kommunikét adott ki, amelyben közli, hogy nem felel meg a tényeknek, hogy a kormány 5000 certifikátort adott volna ki erre a most folyó félévre. Összesen 1000 lett kiadva, amelyből 500-ot német zsidók kaptak. Egyidejűleg közlik azt is, hogy mindazok, akik a bevándorlási rendszabályok ellenére jöttek az országba, még nem kapnak végleges letelepedési engedélyt.

November 24-ig a szezon kezdete óta 480.000 láda citrus gyümölcsöt (narancs, grapefruit stb.) exportáltak.

HANOAR HACIONI TELEPÜLÉS AZ EMEK ZEBULONBAN. Emek Zebulonban a Ramat Jochanan Kruca mellett (ez a kolónia a délafrikai zsidóbarát Smuts tábornok nevét viseli) a KKL 500 dunamot a Hanoar Hacioni szervezetbe tömörült klall cionista ifjuságnak adott át, aki eddig Petah Tikvában, majd később Kirjat Anavimban dolgozott. 40 család fog erre a területre költözni és megvetni egy új kolónia alapjait.

Moss Shertok, a Jewish Agency tagja, a napokban luncnon volt Sir Artur Wachoupe kormányzónál.

A KKL FÖLDJEINEK KOLONIZÁLÁSA A közeli napokban hozzálátnak annak a nagy földterületnek a kolonizálásához, amelyet a Beisan vidéken vásárolt meg az utóbbi időben a Keren Kajemeth. A terület betelepítésének terve már elkészült. A szükséges talajvizsgálatokat is elvégezték már a Jewish Agency és a KKL szakemberei. Beisanban elsősorban néhány új munkástelepet létesítenek. A KKL az utóbbi időben több földdarabot vásárolt a zsidó kolóniák közelében, ahol lakóházakat építenek és tejjgazdaságokat létesítenek a zsidó mezőgazdasági munkások részére. Ezen építkezések finanszírozására külön társaság alakult a Jewish Agency executivejének kezdeményezésére. A KKL Kfar Szababan 280, Chederaban 250, Petach Tikvahban 30 és Gan Javnéban 20 dunam földet vett ezen építkezések és berendezések céljaira. Minden munkáscsalád egy dunamot kap lakóház és tejjgazdaság részére. Így módon 400 munkáscsaládot rendeznek be a kolóniákban. Chederában már hozzá is láttak az első 40 lakóház építéséhez. Ez az akció azért bír óriási jelentőséggel, mert lehetővé teszi az állandó munkát a munkás számára a mezőgazdaságban és lehetővé teszi az egzisztenciát számára az alacsony munkabérek ellenére.

PALESZTINAI GAZDASÁGI SZERVEZET. A telavivi zsidó kereskedők értekezletet tartottak a napokban, amelyen dr F. Rottenstreich, a Jewish Agency executivejének tagja is részt vett. Rottenstreich, aki az executiveban az ipar és kereskedelmi osztály vezetését vállalta, valamint Schatzow a kereskedők szövetségének elnöke beszédeikben rámutatnak annak szükségességére, hogy a Jewish Agency palesztinai executiveja önálló gazdasági szervezetet hívjon életre a legrövidebb időn belül. Ennek a szervezetnek a feladata — mondották — irányvonalakat adni a zsidó kereskedőknek és elhárítani a munkakonfliktusokat és sztrájkokat. A vita során A. N. Tzilevitz a fogyasztási szervezeteket támadta, melyek szerint aláássák a kereskedelem létalapját. Dr Rottenstreicher ígéretet tett arra nézve, hogy a kolóniák is működési teret nyitnak a kereskedőknek. Kifejtette továbbá, hogy az executive kész séggel résztvesz minden olyan akcióban, amely a munkakonfliktusok kiküszöbölésére irányul. Végül az executiveval való együttműködésre hívta fel a kereskedőket.

Telavivban a zsidó iparosok gyűléseztek. Telaviv, Jeruzsálem, Haifa, Tiberias, Afule és Chedera iparosai gyűltek össze, hogy az iparoság aktuális kérdéseit megvitassák.

Dr Artur Ruppin december 5-én érkezett vissza Palesztinába, délamerikai utjáról.

HAIFA MEGERŐSÍTÉSE. Haifa. Az angol katonai hatóságok 39 ágyut állítottak fel Haifában és környékén, a kikötő megerősítésére, esleleges kívülről jövő támadások kivédésére. Hat ágyut a vasuti műhelyek mellett, négyet a Shemen gyár mellett, hatot a Bat Galimban, hatot a Karmelen, négyet a Bahai negyedben, nyolcat Haifa és Akko között és 12 ágyut Rasan Naquara-ban, közel a szíriai határhoz. Azonkívül öt helyen állítottak fel Haifában fényezőkat.

A JERUZSÁLEMI VIZVEZETÉKET ÜZEMBE HELYEZTÉK. Jeruzsálem. Több hónapi késedelemmel ugyan, de a jeruzsálemi vízvezeték üzembe helyezték. Az első víz Ras el Ainból, vasárnap este 17.45 órakor indult meg. Mivel az új csövek lerakása még nem fejeződött be, a vizet a régi hálózaton keresztül vezetik. Az új üzem révén bizonyos, hogy a Jeruzsálemet állandan fenyegető vízhiányt kiküszöbölték. A legutóbbi hónapokban a város 730.000 gallon vízszükségletét 600.000 gallonra kellett redukálni. Most azonban ez a helyzet megváltozott.

Közvetlen a Gara Nord szomszédságában

Hotel IMPĂRĂȚUL TRAIAN (Terminus)

szálloda

București, Calea Griviței No. 177. Telefonok: 3-5214 és 3-0069

Az erdélyiek találkozóhelye Bucureștiben!

Elsőrangú szálloda, felvonóval, központi fűtéssel és meleg vízzel minden szobában. A szálloda egész személyzete beszél magyarul és németül. — A bérszolgá minden vonat érkezésénél a pályaudvaron van és díjmentesen szállítja a szállodába a vendégek podgyását.

Beigaz^olódott, hogy a legjobban megszervezett kirándulások és utazások Palesztinába és a közelkelet többi országaiba a

ZION LLOYD

által történnek meg.

Tehát ha valamilyen információt, utbaigazítást akar, úgy forduljon bizalommal a M. Jampolsky vezetésével álló

ZION-LLOYD-hoz BUCUREȘTI, Calea Victoriei 33 (Casa Frascati) Telefon 3.69.13

Képviseletek Clujon: Dr W. Neumann Str. Berthelot 12. Timisoara: Reiter Ernő Str. Bonas 5 Oradean: Kirsch Tibor, Str. Iorga 21. Telefon 252.

KÖZÉLET

Tornalán tartották meg az elmúlt héten a gömörmezei Mizrahi szervezetek konferenciájukat, amelyen a kosicei központ Ch. Spiegel delegátussal képviseltette magát. A gömöri delegátusok egyesületük sérelmeit és kívánságait tolmácsolták. A központi megbízott tartott ezután rendkívüli érdekes és részletes beszámolót és közölte, hogy a központ a gömöri mizrahi szervezetek kívánságára a jövőben magyarnyelven küldi meg nekik utasításait és körleveleit. Beszámolt ezután a belügyminiszteriumhoz beterjesztett alapszabályok jelentőségéről. Felszólaltak még a konferencián Fischer I. A., Blechner és M. Guttmann Tornaláról, Bonis Sárika Revuca, Czinck D. I. Schwartz Rimaszécs és Klein Viktor Feledince. A konferencia részletes kulturprogrammet állított össze a gömöri szervezetek számára

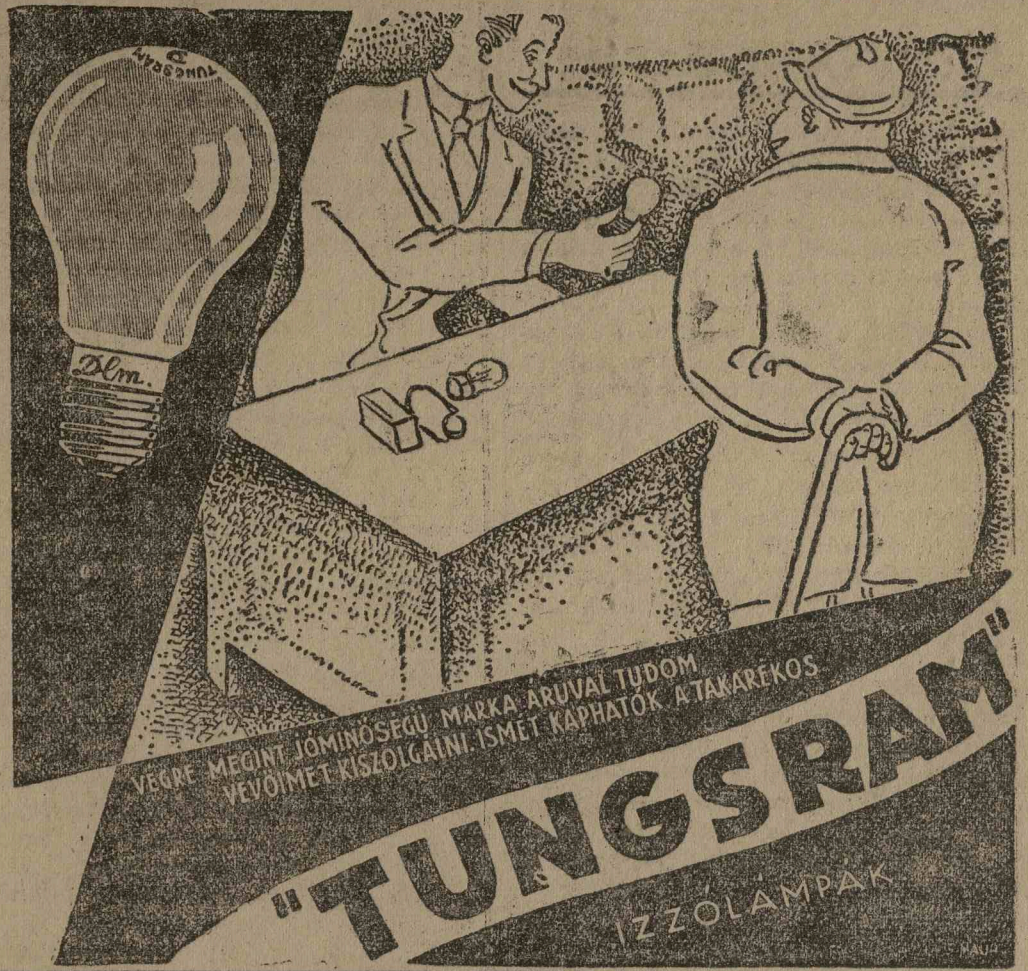
(K. V.)

A sibiui Wizo dr Révész Béláné elnöknő lakásán elhatározta a Wizo délutánok bevezetését, amelyet azóta meg is valósítottak és szép bevételre nyújtanak alkalmat. November 18-án meglátogatta a csoportot dr Róth Dezsőné, az erdélyi Wizo föderáció országos elnöke. Nagyszámu közönség gyűlt egybe a zsidó iskola nagytermében, hogy az illusztris vendéget meghallgassa. Dr Révész Béláné kitűnően felépített nagyvonalu héber beszéddel kezdte, majd német nyelven folytatta előadását, üdvözölve a fáradhatatlan és lelkes munkájáról közzismert elnöknőt. Azután Grünberger József, a helyicsoport elnöke köszöntötte meleg és közvetlen hangú szavakkal dr Róth Dezsőné. Dr Róth Dezsőné szintén héber nyelven kezdte meg lebilincselő előadását, majd magyarul folytatta. Nagy elismeréssel emlíjük meg dr Révész Béla példátlan energiáját és odaadó lelkesedését, amellyel 1933. októberében a héber nyelv tanítását megkezdte és még ma is fáradhatatlan türelemmel folytatja.

A bratislavai chasifesz chevraiban az elmúlt napokban ejtették meg a gabbeválasztást, amelyen J. L. Schreibert, a pozsonyi főrabbi fiát, L. Citromot, a h-dorogi főrabbi fiát és S. B. Wolffot választották meg.

A petrosani zsidó Nőegylet közgyűlése. Az elmúlt héten tartotta meg a petrosani zsidó Nőegylet tisztújító közgyűlését. A gyűlésen Hoffmann Miksa bankigazgató elnököt. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg a hitközség nemrég elhunyt elnökéről, dr Schäffer Hermanról. Javasolta, hogy érdemeit a közgyűlés jegyzőkönyvbe foglalja. A közgyűlés közönsége egyperces felállással hódolt az elhunyt elnök emlékének. A zárszámolás bemutatása és elfogadása után került sor a tisztújításra, melynél közfelkiáltással a következő vezetőséget választották meg: Tiszteletbeli elnökök: özv. Weisz Józsefné, Marek Mórné, Junger Samuné, özv. P.ck Samuné, özv. Bieber Jakabné. Elnöki tanács: dr Halmos Brunóné, Halász Andorné, Grossmann Sándorné, Goldstein Márkuszné. Titkár: Hoffmann Miksáné. Jegyző: Bieber Józsefné. Pénztárnok: Bornstein Mórné. Ellenőrök Grünfeld Dezsőné és Weisz Samuné. Ezenkívül egy nagy és egy szűkebbkörű választmányt választottak meg az ügyek intézésére. Választás után Schäffer Leopold üdvözlötte a Nőegylet új vezetőségét. Azután szervezeti ügyeket beszéltek meg.

A carei Wizo csoport vasárnap, december 1-én délután Reiter Rosa elnöknő lakásán rendezte meg az első teát, melynek keretében elsőrangú műsor szórakoztatta az összegyűlt 34 hölgyet. Először a háziasszony felolvasott egy nagyszerű revüt, utána Weisz Gizella szavalta el nagy rátermettséggel Szabolcsi Jiszgádal című versét. Végül Niedermann Samuné, a jótékony nőegylet elnöknője tartott mélyértelmű, átgondolt előadást a zsidó ifjuságnak a cionizmusra való nevelésének szükségességéről, mely előadásával dokumentálta, hogy a Wizo és a nőegylet a legnagyobb harmóniában kíván egymás mellett működni és támogatni egymás akcióit és rendezvényeit.

A palesztinai kormány meg akarja könnyíteni a németországi zsidók bevándorlását Palesztinába

London, december 16. Az utóbbi napokban több interpelláció hangzott el az angol alsóházban Palesztinát és a zsidó országépítés-érintő kérdésekben. Sir E. Graham Little a németországi zsidók Palesztinába való bevándorlásának ügyében interpellálta meg J. H. Thomas gyarmatügyi minisztert. Kérde a minisztert: szándékában áll-e sürgős lépéseket tenni a palesztinai zsidó bevándorlás kvótájának felemelése érdekében, tekintettel a németországi zsidók egyre fokozódó üldöztetésére, hogy ez a felemelés azoknak a zsidóknak a javára szolgáljon, akik az ellenük folytatott gazdasági és társadalmi bojkott következtében kénytelenek elhagyni Németországot?

Thomas gyarmatügyi miniszter: Ami a munkásbevándorlást illeti, abból az 1000 bevándorlási certifikátból, amelyet a folyó félévre szóló előlegként bocsájtott a kormány a Jewish Agency for Palestine rendelkezésére, ötszázat a német zsidók kaptak. Értesüléseim

szerint a palesztinai kormány újabb könnyítések lehetőségét keresi most a német-zsidó bevándorlók más kategóriáinak számára. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy a palesztinai bevándorlás méreteit minden időben a főkormány állapítja meg az ország befogadóképességének arányában.

Morgan képviselő kérde a gyarmatügyi hivatalt: Mikor kerül sor a telavivi esaternázási tervek keresztülvételére, melyeknek projektumát már két évvel ezelőtt beterjesztették a kormánynak? Továbbá: Milyen támogatásban fogja részesíteni a kormány a telavivi mintavásáron résztvevő angol kiállítókat?

C. Wallace a kormány nevében válaszol és kijelenti, hogy a tengerentúli kereskedelmi hivatal támogatja az angol cégek részvételét a telavivi mintavásáron. Intézkedések történtek egy információs iroda felállítására, külön szubvenciót azonban nem szavazott meg a kormány az angol kiállítók támogatására.

— Az ICA nagyobb segínyt juttatott a podruszi zsidó mezőgazdáknak. Az ICA vezérigazgatója E. Trachtman három évvel ezelőtt ellátogatott Apfelbaum intéző kíséretében a nyomorsújtott falvakba és a tapasztaltak alapján nagyobb szabású segélyakciót indított be az ICA keretein belül. Mostanig, mintegy 15.000 drb. gyümölcsfát, méhrajokat és tehéneket juttatott az arra rászorultaknak. Az ICA ebben az évben is folytatta munkásságát ez irányban és tekintettel a folyton növekedő nyomorra, az elszegényedett podruszi zsidóság még erőteljesebb támogatásban fog részesülni. Az ICA gondoskodott arról is, hogy tervszerű oktatásban is részesedjék a lakosság és ezért Blick agronomot bizta meg, rendszeres előadások tartásával. Az ICA akcióját a técsői Hitközsövegkezet bonyolítja le.

— A podruszi központi iroda válaszmányi ülést tart. Az ujonnan alakult podruszi központi iroda válaszmánya a napokban összeül. Az Iroda mai helyzete már sokkalta konszolidáltabb, mint volt megalakulása idején, mert most már valamennyi podruszi hitközség lecsatlakozott hozzá, kivéve a beregszászit. Az Iroda vezetősége már eddig sokat tett a konszolidáció érdekében és a most kidolgozásra

kerülő munkatervbe fontos szerepet juttatnak a Tomche Jesivosz egyesület megalakításának. Eddig ott is úgy volt, mint Erdélyben, hogy minden egyes jesiva önmaga gondoskodott ellátásáról. Viszont ez a módszer nem vált be, sem Erdélyben és nem válhatott be podruszban sem. Nálunk elgáncsolták ezt a nemes törekvést és akik elgáncsolták, azok nem gondoskodtak arról, hogy megfelelő instrumentummal pótolják a hiányzó Tomche Jesivoszt. Remélhető, hogy a kárpátoruszi mentalitás ezen a téren konstruktívabb lesz és ezt az intézményt maga az új Iroda fogja rövidesen tető alá hozni.

— Győztek a cionisták a máhrisch-ostraui hitközségi választáson. November 24-én tartotta meg a máhrisch-ostraui hitközség a hatvan tagu válaszmányának választását, amelyen a cionisták győztek. 6200 választásra jogosult tag közül 4215 szavazott le, amelyből az egyesült cionista lista 2627 szavazatot kapott, ennek folytán 38 mandátumot, a zsidó gazdasági csoport 935 szavazattal 13 mandátumot és a kereskedők-iparosok 435 szavazattal hat mandátumot, a konzervatív párt 218 szavazattal háromat. A hat évvel ezelőtt tartott legutóbbi választáson a cionisták 65 mandátumot kaptak.

Hétről-hétre

Jeruzsálem. A nablusi distrikt legújabbán drótnélküli távirót használ, hogy az országuton haladó autók sebességét ellenőrizze. — A kormány elhatározta, hogy a hegyvidékeken levő mezőgazdasági telepek felségítésére 50.000 font segélyt szavaz meg. A Jewish Agency kérdést intézett a kormányhoz, hogy a zsidók is részesednek-e ebben, mire kedvező választ kaptak. Csak azt nem lehet tudni, hogy milyen összegű lesz az a segély, amelyet a zsidó kolóniák kapnak.

Varsó. A lengyelországi cionista országos cionista szervezet közös executívája elhatározta Leib Jaffe kérésére, aki mint a Keren Hajjesod igazgatója vett részt az ülésen, hogy három év után először szervez egységes akciót az alapok részére, egy KH hónap formájában.

Szolyva. A csehszlovákiai Szolyva községi adóhivatal lefoglalta a rituális fürdő jövedelmét. Ennek a határozatnak érvényt szerzendő, egy zárgondnokot neveztek ki és ültették be a fürdő pénztárába. Zsidó körökben károsnak találják ezt a helyzetet, főleg szemérmes zsidó asszonyok panaszkodnak, hogy mennyire kellemetlen nekik, az adóhivatal ellenőrzése mellett a fürdőbe járni.

London. Az újonnan megválasztott angolparlament Palesztina bizottsága megtartotta alakuló ülését. Az ülésen résztvettek az alsóház és a lordok házában azon tagjai, akik Palesztina barátainak tartják magukat. Szervezeti kérdéseket tárgyaltak és olyan problémákat, amelyeket a zsidó nemzeti otthon továbbfejlesztésének szempontjából fontosnak tartanak.

Bécs. Lapunk egyik néhány héttel ezelőtti számában megírtuk, hogy milyen antiszemita cikket írt egy bécsi orvos, aki alig egy évvel ezelőtt lépett ki a zsidóság kötelékéből. Most a „Neuengkeits Weltblatt” című lapban újra cikket írt dr. Bruno Mandel, ahogy ezt az árulót hívják. Most arról írt, hogy a régi keresztény Mikulásra a zsidó kereskedők a kirakatba a hosszonyelvű ördögöt állítják előtérbe. Ajánlatos, hogy a zsidók ezt ne tegyék — írja dr. Mandel, az új keresztény, aki oly izléstelen, hogy egyéves keresztény létére, már tanácsokat ad arra vonatkozólag, hogy a zsidók miképpen viselkedjenek.

— A Magyar Általános Hitelbank oradeai főnökének, Kardos Sándornak 25 éves jubileuma. Oradea város egész társadalma, nemzeti-ségi különbség nélkül ünnepelte a napokban Kardos Sándort, a Magyar Általános Hitelbank oradeai fiókjának főnökét, aki 25 éves szolgálati jubileumát ünnepelte. Kardos Sándor az egész város társadalma előtt köztiszteltben állt ügyfelei, ismerősei, tisztelői és barátai benne mindenkor egy udvarias, szolgálatkész, szívélyes és közvetlen embert ismertek meg, aki minden közérdekű akcióból kiveszi méltó részét. Kardos Sándor igazgató ünnepelésében a bank budapesti központi igazgatósága és a többi erdélyi fiókok is kivették részüket.

— Elárverezték egy szegény munkácsi pék após kalácsait Munkacevo. Az elmúlt pénteken megjelent Weisz Jakab munkácsi pékiparosnál a végrehajtó egy rendőr kíséretében és 600 korona hátraléknak kifizetését követelte. Minthogy Weisznak csak 150 koronája volt, lefoglalta az egész süteménykészletet, mely főleg szombatra rendelt barcheszből állott és kivitte a piacra, s ott poton áron elárverezte. Összesen befolyt a 600 korona értékű süteményből 286 korona, amiből levonva a költségeket, alig maradt több mint 150 korona az adóhivatalnak. A kiméletlen árverés kellemetlen impressziókat keltett a városban. Egyéb következménye is volt az árverésnek. Sok zsidó család barches nélkül maradt szombatra, a környékbeli parasztok pedig olcsó áron jutottak a zsidó paraszti kalácsokhoz.

— Dr. Schütz Henrik aradi hitközségi elnök jubileuma. A sablonos ünnepleseket megszűnt tulszárnyaló impozáns keretek között zajlott le dr. Schütz Henrik hitközségi elnök ünnepése 70-ik születésnapja és 15 éves hitközségi elnökségének évfordulója alkalmából. Az ország minden részéből sereglettek a zsidó élet kiválóságai, hogy meghajtsák lobogójukat az erdélyi zsidó közélet ősz vezéré elé. Résztvettek: az Izraelita Iroda részéről dr. Adorján Armin elnök, Nyiri Jenő alelnök és Lax Salvator főtájtár, csaknem valamennyi erdélyi occidens hitközség megbízottja, az aradi ortodox hitközség elnöke és főbírája és az összes aradi jótékonyági egyesületek megbízottjai. Az ünnepség délelőtt 10 órakor a templomban kezdődött, ahol dr. Vágvölgyi Lajos főrabbi magasröptű beszédben méltatta dr. Schütz elnöknek érdemeit és eredményeit a zsidó életben. A templomból az iskola dísztermébe vonult az ünneplő közönség, ahol Szenes Henrik alelnök méltatta a nap jelentőségét. Küldöttség ment az elnökért, akit beléptekor meleg övációban részesítettek. Dr. Somló Armin üdvözlése után dr. Adorján Armin méltatta dr. Schütz Henrik munkásságát és üdvözölte az összes erdélyi és bánáti occ. hitközségek nevében, valamint az Iroda megbízásából. Ezután Lakatos igazgató átadta az emlékalbumot, amelyet a hitközség készített az elnöknek jubileuma alkalmából. Majd a hitközségi intézmények megbízottjai, az árvák és aggokházának ápolói következtek. Este többszáz terítékes bankett volt, ahol számos pohárköszöntő hangzott el.

Meghívó

Ezennel tisztelettel meghívjuk t. tagjainkat az Oradeán, 1936. január 5-én d. e. 11 órakor kezdődő és 1936. január 6-án is folytatandó a Kereskedelmi Csarnok külön termében (Piata Mihai Viteazul 6.) megtartandó taggyűlésünkre.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. A taggyűlés vezetőségének, igazoló bizottságának megválasztása.
3. Igazgatóság jelentése, javaslatai.
4. Városépítési terv.
5. Földfelosztási terv.
6. Arabmentesítés, kerítés és parcellázási költségek felosztása.
7. Incasszó.
8. Eladások szabaddá tétele.
9. Megtámadott eladások rendezése.
10. Alapszabályok módosítása.
11. Kushanok kiadása.
12. Építési takarékpénztár létesítése.
13. Új igazgatósági tagok jelölése.
14. Rendes közgyűlés idejének megállapítása.
15. Indítványok.

Felkérjük t. tagjainkat, hogy saját érdekében minél számosabban jelenjenek meg, mert a társaság egész jövőjére kiható határozatok hozataláról van szó. Helyettesítés csak az alanti, alapszabályszerinti módon lehetséges.

Haifa, 1935. november 17.

Czur Sálom korlátolt felelősségű szövetkezet
Haifa

Dr. Fenichel s. k.
ügyvezető.

Dr. Weissburg s. k.
elnök.

Figyelmeztetés:

1. Egyetlen tagnak sem áll jogában több, mint két meghatalmazást, mint megbízott elvállalni. A meghatalmazásról szóló okirat a következő formában készítenendő:

„Alólirott ezennel meghatalmazom urát-ról, hogy a Czur Sálom 1935. január 5. és 6-iki taggyűlésén megjelenjen és szavazzon nevemben.

Kelt aláírás
A meghatalmazáson szereplő aláírás valódiságát közjegyzők, vagy körzeti megbízottaink igazolhatják, vagy utóbbiak hiányában a Zsidó Nemzeti Szövetség helyi csoportjának, vagy valamely zsidó hitközségnek elnöke

Zsidó humor

JOBB HA AZ EMBER..

R. Chajim Auerbach lanschiji rabbi egyszer beszélgetett az uccán egy asszonnyal. Képmutató ellenségei erre izgaint kezdtek ellene:

— Egy rabbi beszéljen nővel az uccán!

Mire R. Chajim szelidcen felelt:

— Jobb ha az ember egy asszonnyal beszél és az Uristenre gondol, mintha valaki az Uristennel beszél és egy asszonyra gondol..

MIVEL LEHET HATÁST ELÉRNİ?

A mindennel már megpróbálkozott Adolf feljött Bucurestibe, hogy meglátogassa régi iskolatársát, a gonosz Herschalt, aki azó a befutott, már és így bizonyára segíteni tud majd rajta.

Nagynehezen bejutott a hatalmas vállalat vezérének szobájába, örömmel üdvözölte régi barátját és iskolatársát, de az gögösen ránézett és így szólt:

— Nem ismerem önt.

— Herschel — csapta össze a kezét Adolf — te nem ismered meg engem? Ez rettenetes, akkor egy félóra mulva meg fogsz halni.

Szólt és az ajtó felé igyekezett, de a gazdag Herschel utánakiáltott:

— Adolf, gyere vissza, csak tráfáltam, na, hogy vagy és mondd csak, milyen alapon mondtad nekem, hogy egy félóra mulva meg fogok halni?

— Az nagyon egyszerű — magyarázta Adolf — tegnap benn voltam a kórházban, ahol egyik barátom betegen feküdt. Szegény már nem ismert meg és egy félóra mulva meghalt.

AZT NEM IS MONDOM..

R. Samuel Salant jeruzsálemi rabbi mondotta egyszer:

— Biztos vagyok benne, hogy amit én a hiveimnek mondom, azt megteszik.

— Honnan ez a bizonyosság? — kérdezték.

— Mert — mosolyog R. Samuel — olyan dolgot, amit nem tesznek meg, az nem is mondom nekik..

INKABB LEGYEN PÜRÖM A GAONNAL..

R. Abrahám Zsetili rabbi a „könnyítők” közé tartozott és kétes kaszus-kérdésekben mindig az enyhébb fellegés felé hajlott. Egyszer Pészach előtt sulyos „sajlet” hoztak eléje. R. Abrahám meghozta a döntést: „Kóser!” A dájjen ijedten szólt: „Hiszen R. Mose Isserles ellenkézőleg dönt? Hogyan szálhat szembe a gaonnal?” Mire R. Abrahám mosolyogva felelt: „Ha tilos mellett döntöttem volna, 120 év mulva pörbe szálltak volna velem odafele a szegény mérsárosok: rengeteg kárt okoztam nekik, az ökor magas árát kamatra kapták és oda kellett adniok semmiért. És mit felelhetnék ilyen egyszerű zsidóknak, akik nem értenek a halachához? Így pöröm lesz a tulvilágon R. Mose Isserlessel. Bizom a szent gaonban, hogy vele majd csak megegyezek.”

SALAMONI ITELET*

Rabbi Mose Icele elé jött két pereskedő. Mindketten elsőrendű sirt vásároltak maguknak a szentegylettől és most vitatkoztak, melyiké a jobbik fekvésű sírhely? Rabbi Mose lecsendesítette a veszekedőket és meghozta az ítéletet:

— Az, aki előbb hal meg, kapja a jobbik fekvésű sirt.

Ezentul nem veszekedtek többé.

GYASZJELENTÉS.

A híres antiszemita politikus állandóan liberális lapokat hord magánál.

Valaki megkérdi tőle:

— Mi az, hogy te liberális lapokat olvasol?

— Kizárólag liberális lapokat. Ezekben folyton csak zsidók halnak meg.

NYOMATOTT
PÁSZTOR EDE CÉG KÖRFORGÓGÉPÉN
ORADEA.

